

УХВАЛЕНО

протокол Вченої ради

№ 01 від 28 серпня 2024р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ ректора

№ 25 від 29.08. 2024р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В
ПОЛТАВСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ**

Полтава 2024

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

2. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- 2.1. Мета, принципи освітньої діяльності та мовна політика
- 2.2. Учасники освітнього процесу
- 2.3. Рівні, ступені вищої освіти
- 2.4. Форми здобуття освіти та організації освітнього процесу

3. ЗМІСТ ОСВІТИ

- 3.1. Зміст освіти і його компоненти
- 3.2. Реалізація освітніх програм
- 3.3. Індивідуальна освітня траєкторія
- 3.4. Атестація здобувачів освіти

4. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ

- 4.1. Навчальні заняття
- 4.2. Індивідуальні завдання
- 4.3. Самостійна робота
- 4.4. Практична підготовка

5. ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

- 5.1. Навчальні, робочі навчальні плани і графік освітнього процесу
- 5.2. Розклад навчальних занять, контрольних заходів і консультацій
- 5.3. Навчальний час здобувачів освіти
- 5.4. Робочий час і облікові одиниці роботи науково-педагогічних (педагогічних) працівників

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

- 6.1. Контрольні заходи оцінювання навчальної діяльності
- 6.2. Порядок і система оцінювання результатів навчання
- 6.3. Єдиний державний кваліфікаційний іспит (ЄДКІ)
- 6.4. Порядок відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок

7. ДОСТУП ДО ОСВІТИ ТА АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

- 7.1. Прийом на навчання, відрахування, переривання навчання, поновлення й переведення осіб, які навчаються в закладах вищої освіти, і надання їм академічної відпустки
- 7.2. Порядок переведення і поновлення на навчання
- 7.3. Порядок перезарахування навчальних дисциплін
- 7.4. Академічна мобільність і трансфер кредитів
- 7.5. Повторне навчання

8. МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

- 8.1. Система управління навчанням і віртуальне інформаційно-освітнє середовище
- 8.2. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

8.3. Інформаційно-методичне забезпечення освітнього процесу

8.4. Академічна доброчесність

9. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

Додаток 1. Основні терміни та їх визначення

Додаток 2. Посилання на ресурси

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті (далі – Положення) – це локальний нормативний акт, який регламентує організацію і здійснення освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті (далі ПДМУ).

1.2. Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти», інших нормативно-правових актів, які регламентують організаційно-правові відносини і діяльність у сфері вищої освіти (вищої медичної освіти), Статуту Полтавського державного медичного університету.

1.3. Положення ґрунтується на засадничих принципах організації діяльності Полтавського державного медичного університету як самостійного, незалежного і відповідального закладу вищої освіти у прийнятті рішень щодо розвитку університетських свобод, організації освітнього процесу, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору і розстановки кадрів у межах, установлених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», іншими нормативними документами.

1.4. Положення визначає систему організаційно-управлінських і методичних заходів, що реалізуються в ПДМУ для забезпечення здобуття якісної вищої та післядипломної освіти, задоволення інших освітніх потреб здобувачів освіти й інших осіб.

1.5. Положення регламентує діяльність факультетів, інститутів, центрів, кафедр, інших структурних підрозділів, їхніх керівників щодо забезпечення освітньої діяльності та організації освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті.

1.6. Положення враховує Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, діє в частині, що не суперечить чинному законодавству, загальнодержавній і внутрішньоуніверситетській нормативній базі та спрямоване на реалізацію таких завдань:

1.6.1. Підвищення мотивації здобувачів освіти до активної роботи із систематизації знань та їх засвоєння впродовж навчання;

1.6.2. Переорієнтація цілей здобувачів вищої освіти з отримання позитивної оцінки на формування стійких знань, умінь і навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей;

1.6.3. Проведення відкритого і гласного контролю знань із дотриманням правил академічної доброчесності;

1.6.4. Недопущення розбіжностей між завданнями, що виносяться на контроль, і програмою навчальної дисципліни;

1.6.5. Забезпечення належних умов вивчення програмного матеріалу і підготовки до контрольних заходів, що досягається шляхом чіткого їх

розмежування за змістом і в часі;

1.6.6. Подолання елементів суб'єктивізму науково-педагогічних (педагогічних) працівників під час оцінювання знань здобувачів освіти, що забезпечується виконанням контрольних завдань у єдиній, визначеній формі;

1.6.7. Розширення можливостей для всебічного розкриття здібностей здобувачів вищої освіти, розвитку їхнього творчого мислення.

1.7. Основні терміни та їх визначення, що відображають сутність і зміст освітньої діяльності й організації освітнього процесу в Університеті, наведено в Додатку 1.

2. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Мета, принципи освітньої діяльності та мовна політика

2.1.1. Мета освітньої діяльності ПДМУ полягає в підготовці фахівців нового покоління в галузі охорони здоров'я, інших галузях знань за відповідними спеціальностями й освітніми програмами шляхом створення динамічного освітнього середовища, що сприяє розвитку наукового мислення, критичного аналізу та інноваційних підходів до створення освітніх і наукових цінностей, реагування на сучасні виклики в різних сферах життєдіяльності. Університет забезпечує розвиток компетенцій, необхідних для професійного виконання своїх обов'язків, особистісного зростання, навчання протягом життя відповідно до найкращих світових практик і міжнародних стандартів, а також сприяє поєднанню науки і практики, ефективному управлінню системою охорони здоров'я, виконанню оперативних функцій громадського здоров'я і покращенню якості життя суспільства.

2.1.2. Освітня діяльність у ПДМУ ґрунтується на принципах:

- людиноцентризму, демократизації та гуманізації;
- університетської автономії, студентоцентрованого навчання й академічної свободи;
- об'єктивності та забезпечення реального рівного і прозорого доступу до якісної освіти;
- забезпечення якості навчання, викладання й оцінювання;
- наступності процесу здобуття вищої освіти;
- поєднання навчання і викладання з дослідженнями;
- прерогативи використання в освітньому процесі інноваційних методів викладання, релевантних завданням навчальних дисциплін;
- академічної доброчесності та постійного підвищення рівня академічної культури;
- морального стимулювання і матеріального заохочення учасників освітнього процесу;
- інтеграції до європейського освітнього простору.

2.1.3. Мовна політика

Мовою викладання в ПДМУ є державна мова.

Задля створення сприятливих умов для міжнародної академічної мобільності та інтернаціоналізації освітньої діяльності за бажанням окремих

здобувачів вищої освіти Університет може прийняти рішення про викладання одного чи кількох освітніх компонентів для такої категорії здобувачів вищої освіти англійською мовою.

Для іноземних громадян, осіб без громадянства, які бажають здобувати вищу освіту за кошти фізичних або юридичних осіб, для викладання навчальних дисциплін іноземною мовою можуть утворюватися окремі групи. При цьому забезпечується вивчення такими особами української мови як окремої навчальної дисципліни.

Правовою основою формування й упровадження принципів мовної політики і застосування мов у ПДМУ є Закони України *Про забезпечення функціонування української мови як державної, Про вищу освіту, Про освіту*, що зорієнтовано на вимоги *Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання*, також локальний документ Університету «*Мовна політика ПДМУ*».

2.2.Учасники освітнього процесу

2.2.1. Учасниками освітнього процесу в ПДМУ є:

науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники;

здобувачі вищої освіти й інші особи, які здобувають освіту в Університеті;

представники рад роботодавців, експерти у відповідній галузі, фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу під час реалізації освітніх програм;

інші особи, передбачені спеціальними законами і залучені до освітнього процесу в порядку, що встановлюється Університетом.

2.2.2. Посади науково-педагогічних працівників можуть займати особи, які мають науковий ступінь або вчене звання, а також особи, які мають ступінь магістра. Під час заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників – завідувачів кафедр, професорів, доцентів, старших викладачів, асистентів / викладачів – відбувається конкурсний відбір, порядок проведення якого затверджується Вченою радою ПДМУ, з подальшим укладанням трудового договору (контракту).

2.2.3. Основними документами, які визначають організацію роботи науково-педагогічних (педагогічних) працівників упродовж навчального року є індивідуальний план роботи науково- педагогічних (педагогічних) працівників (містить перелік основних видів навчальної, методичної, наукової, організаційної й виховної роботи) і трудовий договір (контракт).

2.2.4. Права й обов'язки науково-педагогічних (педагогічних) працівників Університету визначаються законодавством України, трудовим договором (контрактом), посадовою інструкцією і нормативною базою ПДМУ.

2.2.5. Права й обов'язки здобувачів освіти ПДМУ, передбачені законодавством України, нормативною базою Університету і договором (контрактом), укладеним між Університетом і особою, яка навчається, або

фізичною (юридичною) особою, яка здійснює оплату за навчання.

2.2.6. Для здобувачів освіти з особливими потребами, реалізація їхніх академічних прав в Університеті здійснюється відповідно до чинного законодавства і *Положення про підтримку осіб з особливими освітніми потребами в ПДМУ*.

2.3. Рівні, ступені вищої освіти

2.3.1. Підготовка здобувачів вищої освіти в ПДМУ здійснюється на таких рівнях вищої освіти:

- першому (бакалаврському);
- другому (магістерському);
- третьому (освітньо-науковому);
- науковому.

Ці рівні регулюються Національною рамкою кваліфікацій (системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів).

2.3.2. Здобуття вищої освіти на кожному рівні передбачає успішне виконання особою освітньо-професійної чи освітньо-наукової програми і завершується присудженням відповідного ступеня вищої освіти:

- бакалавр;
- магістр;
- доктор філософії;
- доктор наук.

2.4. Форми здобуття освіти та організації освітнього процесу

2.4.1. Підготовка здобувачів освіти в ПДМУ здійснюється в таких формах:

- очна для здобувачів освіти на освітньо-професійних програмах першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:

- Медсестринство;
- Парамедик;
- Фізична терапія, ерготерапія;
- Біологія;
- Фармація, промислова фармація.

- заочна для здобувачів освіти на освітньо-професійних програмах першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:

- Медсестринство;
- Біологія.

- очна для здобувачів освіти на освітньо-професійних програмах другого (магістерського) рівня вищої освіти:

- Стоматологія;
- Медицина;
- Фармація, промислова фармація;
- Медична психологія;
- Біологія;
- Педіатрія;
- Терапія і реабілітація;

- Громадське здоров'я;
- Менеджмент охорони здоров'я та соціальне проектування;
- заочна для здобувачів освіти на освітньо-професійних програмах другого (магістерського) рівня вищої освіти:
- Біологія;
- Менеджмент охорони здоров'я та соціальне проектування;
- Фармація, промислова фармація;
- Громадське здоров'я.

Підготовка здобувачів освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти регламентована *Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти* та іншими локальними документами.

Навчання у фаховому медико-фармацевтичному коледжі ПДМУ регламентовано *Положенням про фаховий медико-фармацевтичний коледж Полтавського державного медичного університету* та іншими нормативно-правовими та локальними документами.

2.4.2. Очна (денна) форма навчання є основною формою підготовки здобувачів певного рівня. Освітній процес заочною формою навчання передбачає особистий контакт науково-педагогічних (педагогічних) працівників і здобувачів освіти, що забезпечує надбання глибоких системних знань, стійких умінь.

2.4.3. Заочна форма навчання є формою підготовки здобувачів освіти певного рівня, в якій основною формою організації освітнього процесу є самостійна робота (самонавчання) в поєднанні з відносно незначним особистим контактом із науково-педагогічними (педагогічними) працівниками Університету. Заочна форма навчання передбачає більш активне використання здобувачами освіти інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання.

Організація заочної форми навчання регламентується *Положенням про заочну форму навчання в Полтавському державному медичному університеті*.

2.4.4. Дистанційне навчання може реалізовуватись як окрема (дистанційна) форма навчання рішенням Вченої ради за певною спеціальністю, якщо:

- ліцензована денна форма навчання з цієї спеціальності;
- освітня програма акредитована за відповідною спеціальністю і рівнем вищої освіти;
- наявне технологічне забезпечення цієї форми навчання.

Дозволяється застосовувати в освітньому процесі технології дистанційного навчання як метод проведення занять за будь-якою формою навчання, якщо це передбачено робочою програмою дисципліни, за умов наявності відповідного технічного і навчально-методичного забезпечення.

Організація дистанційного навчання регламентується *Положенням про дистанційну форму навчання в Полтавському державному медичному університеті*.

2.4.5. Форми навчання можуть бути поєднані. Основними варіантами поєднання є змішана (очно-дистанційна і заочно-дистанційна) форми навчання за умов форс-мажорних обставин (зокрема дії особливого періоду, карантинних обмежень, введення правового режиму воєнного стану, тощо) для всіх категорій здобувачів освіти.

2.4.6. Післядипломну освіту лікарів в Університеті організовує навчально-науковий інститут післядипломної освіти (ННПО). Вона передбачає:

- первинну спеціалізацію;
- фахову підготовку на циклах спеціалізації;
- підвищення кваліфікації на циклах тематичного удосконалення.

2.4.7. Післядипломну освіту інших категорій організовують відповідні кафедри і фаховий медико-фармацевтичний коледж.

3. ЗМІСТ ОСВІТИ

3.1. Зміст освіти і його компоненти

3.1.1. Зміст освіти в Університеті реалізується шляхом організації освітнього процесу і провадження освітньої діяльності під час проведення навчальних занять та інших видів навчальної, методичної, наукової роботи і позанавчальної діяльності. Він визначається стандартами вищої освіти, освітніми (освітньо-професійними, освітньо-науковими) програмами підготовки, робочими програмами навчальних дисциплін і програмами практик, положеннями, що регламентують освітню діяльність, іншими нормативними та локальними документами ПДМУ.

3.1.2. Зміст освіти охоплює:

обов'язковий (нормативний) компонент, що не перевищує 90% загальної кількості кредитів ЄКТС освітньої програми (для галузі знань «Охорона здоров'я»), не перевищує 75% загальної кількості кредитів ЄКТС освітньої програми (для галузей знань «Біологія», «Управління і адміністрування») і включає навчальні дисципліни, кваліфікаційні роботи, практики та інші види навчального навантаження здобувачів вищої освіти, спрямовані на досягнення результатів навчання, визначених відповідними стандартами вищої освіти й освітніми (освітньо-професійними, освітньо-науковими) програмами;

вибірковий компонент, що складає не менше 10% загальної кількості кредитів ЄКТС освітньої програми (для галузі знань «Охорона здоров'я»), не менше 25% загальної кількості кредитів ЄКТС освітньої програми (для галузей знань «Біологія», «Управління і адміністрування») і передбачає вільний вибір освітніх компонентів здобувачами вищої освіти з урахуванням їхніх індивідуальних потреб, спрямованих на формування загальних і фахових компетентностей.

3.1.3. Здобуття освіти на кожному рівні вищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної освітньої програми, що є підставою для присудження відповідного ступеня.

3.1.4. Структурно-логічна схема підготовки визначає науково-методичне структурування процесу реалізації освітніх програм (послідовність вивчення навчальних дисциплін, форми і періодичність виконання індивідуальних завдань і проведення контролю тощо).

3.2. Реалізація освітніх програм

3.2.1. В Університеті реалізуються освітні (освітньо-професійні/освітньо-наукові) програми відповідно до стандартів вищої освіти і в межах ліцензованих спеціальностей на відповідних рівнях вищої освіти.

Освітні (освітньо-професійні/освітньо-наукові) програми можуть відповідати одній предметній галузі або бути міждисциплінарними.

3.2.2. Освітня (освітньо-професійна/освітньо-наукова) програма відповідного рівня вищої освіти визначає:

вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою;

перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх вивчення (структурно-логічна схема);

кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми;

очікувані результати навчання (компетентності, знання, уміння й навички), якими має оволодіти здобувач відповідного ступеня і кваліфікації.

3.2.3. Освітні програми містять перелік нормативних освітніх компонентів із зазначенням загального обсягу часу (в кредитах ЄКТС) для аудиторних занять і самостійної роботи здобувачів освіти, який відведено для їх вивчення, і форм підсумкового контролю з кожного освітнього компонента.

Співвідношення між часом для аудиторних занять і самостійною роботою здобувачів освіти, форми і періодичність проміжного контролю визначено в навчальних планах підготовки здобувачів освіти за відповідними освітніми (освітньо-професійними, освітньо-науковими) програмами в Університеті.

3.2.4. За забезпечення якості освітньої програми відповідає її гарант.

3.2.5. Університет проводить освітню діяльність за різними рівнями вищої освіти за відповідними *освітніми (освітньо-професійними/освітньо-науковими) програмами*.

3.2.6. Реалізація освітніх програм в Університеті базується на визначених підходах і принципах, а також процедурах розроблення, затвердження, моніторингу й перегляду освітньо-професійних і освітньо-наукових програм, що регулюються і регламентуються *Положенням про освітні програми в Полтавському державному медичному університеті*.

3.2.7. Гарант освітньої програми – науково-педагогічний працівник, який працює в Університеті за основним місцем роботи і визначений за наказом ректора ПДМУ відповідальним за реалізацію цієї освітньої програми як такий, що відповідає вимогам Університету до гаранта освітньої програми

і кваліфікаційним вимогам, визначеним ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності за відповідною спеціальністю. Гарант освітньої програми здійснює безпосереднє керівництво освітньою програмою, несе персональну відповідальність за забезпечення якості викладання й навчання на освітній програмі, своєчасне надання інформації з моніторингу програми, її акредитацію і конкурентоздатність.

Гарант освітньої програми за своїми функціональними обов'язками відповідає за:

забезпечення відповідності змісту освітньої програми стандарту вищої освіти;

якість підготовки здобувачів вищої освіти за освітньою програмою в межах відповідної спеціальності;

організацію й координацію діяльності щодо розроблення, впровадження, моніторингу й перегляду освітньої програми;

реалізацію освітньої програми на всіх її етапах і під час проведення акредитації, яка здійснюється за вимогами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

3.3. Індивідуальна освітня траєкторія

3.3.1. Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів освіти в ПДМУ реалізується через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття вищої освіти, освітньої програми, методів і засобів навчання.

3.3.2. Індивідуальна освітня траєкторія визначається через індивідуальний навчальний план здобувачів освіти, який розробляється і затверджується на навчальний рік на основі навчального плану підготовки за освітньою програмою та регламентує організацію навчання здобувачів освіти і є обов'язковим для виконання.

Індивідуальний навчальний план визначає обсяг навчального навантаження здобувачів освіти з урахуванням усіх видів навчальної роботи, а також форми контролю результатів навчання і формується з урахуванням вимог освітньої програми щодо вивчення її обов'язкових компонентів і за результатами особистого вибору здобувачами освіти компонентів обсягом, не меншим за встановлений Законом України «Про вищу освіту».

3.3.3. Реалізація права здобувачів освіти на вибір індивідуальних освітніх траєкторій в Університеті та порядок їх формування регулюється і регламентується *Положеннями про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами освіти Полтавського державного медичного університету*.

3.4. Атестація здобувачів освіти

3.4.1. **Атестація здобувачів вищої освіти** – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня й обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти і є кінцевим етапом підготовки здобувачів вищої освіти в ПДМУ.

3.4.2. Атестація проводиться екзаменаційною комісією відповідно до вимог стандартів вищої освіти й освітньої програми певного рівня і спеціальності після виконання здобувачами освіти навчального плану

підготовки. Атестація здобувачів вищої освіти може здійснюватися у формі атестаційного екзамену, єдиного державного кваліфікаційного іспиту і/або публічного захисту кваліфікаційної роботи.

Університет на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує особам, які успішно виконали навчальний план підготовки за освітньою програмою на певному рівні вищої освіти, відповідний ступінь вищої освіти і присвоює відповідну кваліфікацію.

3.4.3. Порядок проведення атестації здобувачів освіти в ПДМУ регламентується: *Положенням про атестацію здобувачів другого(магістерського) рівня вищої освіти Полтавського державного медичного університету, Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії для атестації здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті, Положенням про організацію і методику оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті, Положенням про підготовку та захист кваліфікаційної роботи магістра в Полтавському державному медичному університеті.*

4. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ

4.1. Навчальні заняття

4.1.1. Основні види навчальних занять у ПДМУ такі:

лекції;
практичні заняття;
лабораторні заняття;
семінарські заняття;
індивідуальні заняття;
клінічне навчання;
консультації.

Лекція – основна форма навчальних занять, що призначена для засвоєння теоретичного матеріалу. Лекції проводяться, як правило, для кількох академічних груп (для потоку студентів) однієї або споріднених спеціальностей. Зміст лекцій закладає базу наукових знань, характер інших видів навчальних занять, конкретизує заплановані компетентності, що підлягають набуттю і засвоєнню студентом.

Практичне заняття – форма навчальної роботи, де викладач організовує для здобувачів освіти детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни. Основна мета практичного заняття – формування вмінь і навичок практичного застосування знань через виконання здобувачами освіти завдань і вправ. Теми практичних занять мають відповідати робочій програмі дисципліни і предмету конкретної практичної роботи. Практичне заняття відбувається з однією академічною групою в навчальних аудиторіях, спеціально обладнаних приміщеннях, на клінічних базах Університету. В окремих випадках на дисциплінах циклу загальної підготовки допускається одночасне проведення практичних занять зі здобувачами освіти загальною чисельністю до 25 осіб.

Лабораторне заняття – форма навчального заняття, на якому здобувач освіти під керівництвом викладача особисто проводить натурні або імітаційні експерименти з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень певної навчальної дисципліни. При цьому він опановує навички в роботі з піддослідними тваринами, лабораторним устаткуванням, обладнанням, вимірювальною апаратурою, в оволодінні методикою експериментальних досліджень у конкретній галузі.

Семінарське заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує дискусію серед здобувачів освіти навколо попередньо визначених тем, в яких розглянуто принципові положення дисципліни. Тематика семінару формується на основі змісту робочої програми дисципліни.

Індивідуальне навчальне заняття – вид заняття, що проводиться з окремими здобувачами освіти з метою підвищення рівня їхньої підготовки, розкриття індивідуальних творчих здібностей, схильності до науково-дослідної роботи і творчої діяльності. Зміст індивідуальних навчальних занять, їхні обсяг, форми і методи проведення визначаються робочою програмою навчальної дисципліни.

Клінічне навчання (клінічна практика) – це складова процесу підготовки здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті, метою якого є оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними методами й формами діяльності в галузі охорони здоров'я, формування вмінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих і ринкових умовах, упровадження в практичну діяльність досягнень сучасної науки, оптимальне використання інноваційних технологій, стимулювання до саморозвитку і самовдосконалення, креативного мислення, здатності до ефективної діяльності й розвитку hard skills і soft skills у інформаційному суспільстві.

Консультація – вид навчального заняття, на якому здобувачі освіти отримують від викладача відповіді на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування. Консультація може бути індивідуальною або проводитися для групи здобувачів за розкладом.

4.1.2. За пропозицією кафедр Університету для врахування індивідуальних запитів та інтересів здобувачів освіти може бути передбачена можливість поєднання різних видів навчальних занять, інших форм проведення навчальних занять, які забезпечують активну роботу і поєднання форм взаємодії учасників освітнього процесу, а також інструментів для реалізації навчальної активності за умов їх відображення в робочих програмах і силабусах навчальних дисциплін.

4.2. Індивідуальні завдання

4.2.1. **Індивідуальні завдання** – форма організації навчання, яка має на меті систематизацію, узагальнення, закріплення і практичне застосування знань, які здобувачі освіти засвоюють у процесі навчання, а також

застосування цих знань на практиці. Індивідуальні завдання студенти виконують самостійно під керівництвом викладачів.

Індивідуальні завдання здобувачів освіти є видом навчальної роботи в межах програми окремої дисципліни або освітньої програми в цілому, що сприяє більш поглибленому вивченню теоретичного матеріалу, формуванню вмінь для виконання відповідних практичних завдань, а також розвитку навичок самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувачів освіти з окремих навчальних дисциплін передбачають виконання розрахункових, графічних, розрахунково-графічних робіт, рефератів, курсових робіт, кваліфікаційних робіт тощо. Конкретні види індивідуальних завдань із певних навчальних дисциплін визначаються навчальним планом і наведені в силабусі навчальної дисципліни з кожного освітнього компонента.

4.2.2. Кваліфікаційна робота – один із видів індивідуальних завдань науково-дослідницького, творчого чи проєктного характеру, яке виконується здобувачами освіти на завершальному етапі фахової підготовки в Університеті та є однією з форм атестації здобувачів освіти.

Кваліфікаційні роботи передбачають систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх у процесі вирішення конкретних науково-дослідницьких, прикладних, соціальних і виробничих завдань. Вимоги щодо організації виконання, змісту, структури й оформлення кваліфікаційних робіт здобувачів регламентуються *Положенням про підготовку та захист кваліфікаційної роботи магістра в Полтавському державному медичному університеті*.

4.3. Самостійна робота

4.3.1. Самостійна робота здобувача освіти – це форма організації навчання, що охоплює різноманітні види індивідуальної та колективної навчальної діяльності й передбачає самостійне виконання здобувачем навчальних і творчих завдань у позааудиторний (вільний від обов'язкових навчальних занять) час під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі та проводиться відповідно до *Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті*.

4.3.2. Самостійна робота здобувачів освіти охоплює:

- підготовку до аудиторних занять (лекцій, практичних, лабораторних, семінарських занять тощо);
- роботу над окремими темами навчальних дисциплін відповідно до навчально-тематичних планів;
- підготовку до всіх видів контрольних випробувань;
- підготовку до практики і виконання завдань, передбачених програмою практики;
- підготовку до атестації.

4.3.3. Основні види самостійної роботи здобувачів освіти такі: опрацювання навчального матеріалу за конспектами лекцій, навчальною і науковою літературою, пошук інформації в бібліотеках, мережі «Інтернет»,

використання баз даних інформаційно-пошукових і довідкових систем; підготовка до практичних занять, опрацювання інструктивних матеріалів, протоколів лікування й діагностики і методичних рекомендацій; підготовка доповідей, рефератів, звітів; написання навчальної історії хвороби, оформлення щоденників практики тощо.

4.3.4. Методичні матеріали для самостійної роботи здобувачів освіти мають передбачати можливість проведення самоконтролю.

4.3.5. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений для засвоєння здобувачами під час самостійного вивчення, має виноситися на контрольні заходи (підсумкові модульні контролі, екзамени) разом із навчальним матеріалом, що опрацьовувався під час проведення навчальних занять.

У разі, якщо контроль засвоєння навчального матеріалу, який винесено для самостійного опрацювання, проводиться безпосередньо під час вивчення освітнього компонента (модуля), критерієм засвоєння матеріалу слід вважати оцінку 3,0 (Е відповідно до ЄКТС).

4.4. Практична підготовка

4.4.1. *Практична підготовка здобувачів освіти* є невід'ємною складовою освітнього процесу в Університеті, спрямована на закріплення теоретичних знань, засвоєних здобувачами освіти за час навчання, опанування й удосконалення практичних навичок і вмінь, визначених відповідною освітньою програмою.

4.4.2. Обсяг практичної підготовки визначається освітньо-професійною програмою в кредитах ЄКТС, а її зміст – робочими навчальними програмами, що містять перелік навичок, компетентностей, умінь і знань, якими мають оволодіти здобувачі освіти під час практики; рекомендаціями щодо видів і форм перевірки рівня оволодіння навичками і компетентностями.

4.4.3. Практична підготовка проводиться на базах кафедр Університету, закладів охорони здоров'я, інших організацій і установ, які відповідають вимогам освітніх програм із практики незалежно від форми власності й підпорядкування. Заняття з різних видів практики можуть проводитися протягом семестру на базах профільних кафедр Університету згідно із загальним розкладом і в окремо визначений графіком освітнього процесу термін і за графіком проходження практики. Практична підготовка охоплює клінічне навчання, ознайомчі (навчально-ознайомчі) практики, виробничі (навчально-виробничі) практики, переддипломні практики.

Навчальні (навчально - ознайомчі) практики – спрямовані на ознайомлення майбутніх фахівців зі змістом діяльності закладів охорони здоров'я, реабілітаційно-оздоровчих закладів, опрацювання окремих навичок у частині функціональних, етичних і юридичних аспектів роботи.

Навчальні практики – частина освітнього процесу відповідного освітнього компонента, під час якої здобувачі набувають реальної обізнаності щодо втілення тих завдань, які вони одержали протягом вивчення дисципліни. Практика проводиться у відповідних кабінетах, лабораторіях, фантомних і симуляційних класах (центрах) та на базах

закладів охорони здоров'я.

Виробничі (навчально-виробничі) практики – складові освітнього процесу, основним завданням яких є закріплення знань, здобутих у процесі навчання, та їх трансформація в засвоєння й удосконалення практичних умінь і навичок в умовах майбутньої професійної діяльності. Під час виробничої практики здобувач виконує обов'язки спеціаліста на відповідному робочому місці (під контролем безпосереднього керівника практики); усвідомлює організаційну структуру підприємства (установи, організації), де відбувається виробнича практика, сприймає загальну картину всього об'єкту практики.

Переддипломна практика проводиться на завершальному етапі навчання і передбачає узагальнення й систематизацію засвоєних знань, умінь і навичок, передбачених освітньо-професійною програмою і навчальним планом, відповідно до вимог стандарту освіти, оволодіння професійним досвідом і готовністю до самостійної роботи.

4.4.4. Організація практики в Університеті, а також її завдання і вимоги до різних видів практик регламентуються *Положенням про організацію та проведення практики здобувачів освіти Полтавського державного медичного університету*.

5. ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

5.1. Навчальні, робочі навчальні плани і графік освітнього процесу

5.1.1. *Навчальний план* є нормативним документом Університету. Він розробляється на підставі відповідної освітньої програми, визначає обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, форми організації освітнього процесу, види й обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем відповідного ступеня вищої освіти програмних результатів навчання. Експертизу навчальних планів здійснює навчальний відділ ПДМУ.

5.1.2. Навчальні плани складаються на основі відповідної освітньої програми й графіка освітнього процесу окремо для кожного рівня вищої освіти та форми здобуття вищої освіти на весь період реалізації відповідної освітньо-професійної програми і на весь термін реалізації освітнього компонента відповідної освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти.

5.1.3. Перегляд навчальних планів і їх оновлення (за потреби) здійснюється щорічно за результатами перегляду й модернізації освітньої програми. У разі відсутності необхідності внесення змін в освітню програму і чинний навчальний план його дія автоматично поширюється на наступний рік прийому контингенту здобувачів вищої освіти.

5.1.4. Робочі навчальні плани складаються на основі відповідних навчальних планів на кожен рік підготовки за відповідною освітньою програмою з метою вдосконалення змісту навчання, конкретизації планування освітнього процесу й закріплення освітніх компонентів за певними кафедрами на наступний навчальний рік.

Робочі навчальні плани на навчальний рік розробляють і укладають за відповідними освітніми програмами для кожної форми навчання відповідні робочі групи й деканати (інститути) з урахуванням графіка освітнього процесу. Експертизу робочих навчальних планів виконує навчальний відділ Університету.

5.1.5. Організація освітнього процесу в ПДМУ здійснюється відповідно до графіка освітнього процесу, який визначає календарні терміни семестрів, навчальних занять, екзаменаційних сесій, практик, атестацій і канікул на кожний рік підготовки за певною освітньою програмою і рівнем вищої освіти.

5.1.6. Освітній процес за очною формою навчання організовується за семестровою системою. Навчальний рік складається з двох семестрів, зазвичай тривалістю 20 тижнів кожний. Екзаменаційні сесії можуть плануватися по 1-2 у кожному навчальному році (за винятком випускних курсів). Канікули загальною тривалістю не менше 8 тижнів установлюються двічі за рік (у зимовий і літній періоди).

5.1.7. Графік освітнього процесу за заочною формою навчання передбачає сесійний період (настановча і/або навчальна екзаменаційна сесії) і міжсесійний період.

Під час настановчої сесії відбувається ознайомлення здобувачів із графіком вивчення освітніх компонентів, системою оцінювання результатів навчання, проводяться передбачені навчальним планом заняття й видаються індивідуальні завдання, передбачені навчальним планом.

У міжсесійний період зі здобувачами освіти проводяться заняття з використанням технологій дистанційного навчання. Здобувачі освіти самостійно опановують навчальний матеріал і виконують отримані індивідуальні завдання.

Питання організації освітнього процесу за заочною формою в сесійний і міжсесійний періоди регламентуються *Положенням про заочну форму навчання в Полтавському державному медичному університеті*.

5.2. Розклад навчальних занять, контрольних заходів і консультацій

5.2.1. **Розклад навчальних занять** – це документ ПДМУ, який забезпечує виконання навчального плану в повному обсязі щодо проведення аудиторних навчальних занять для певної академічної групи. У розкладі навчальних занять зазначають назву навчальної дисципліни, дату й час проведення аудиторного заняття.

5.2.2. Розклад навчальних занять для кожної навчальної групи підготовки за певною освітньою програмою складає навчальний відділ Університету разом із деканатом відповідного факультету (адміністраціями інститутів) на підставі робочих навчальних планів і відповідно до графіка освітнього процесу і доводить до відома здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників не пізніше як за три дні до початку відповідного навчального семестру.

5.2.3. Електронний варіант розкладу навчальних занять розміщується на вебсайті ПДМУ не пізніше як за три дні до початку відповідного навчального семестру і на вебсторінці деканатів та навчально-наукового медичного інституту ПДМУ.

5.2.4. Розклад екзаменаційних сесій для кожної групи складають деканати факультетів (адміністрації інститутів) і погоджують із навчальним відділом ПДМУ. Розклади екзаменів та передекзменаційних консультацій затверджують і доводять до відома здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників не пізніше як за місяць до їх початку.

5.2.5. Особливості складання розкладу занять і консультацій для здобувачів з особливими освітніми потребами регламентовані *Положенням про підтримку осіб з особливими освітніми потребами в Полтавському державному медичному університеті*.

5.3. Навчальний час здобувачів освіти

5.3.1. Навчальний час здобувачів освіти в ПДМУ визначається кількістю облікових одиниць часу, відведених для виконання програми підготовки на певному освітньому рівні. Обліковими одиницями часу, що передбачені для виконання навчальної роботи здобувача освіти, є навчальний рік, навчальний курс, навчальний семестр, навчальний тиждень, навчальний день, академічна година.

5.3.2. **Навчальний рік** триває 52 тижні, зазвичай розпочинається 1 вересня (1 лютого) і складається з навчальних днів, вихідних і святкових днів, практики, заліково-екзменаційної сесії, компенсаційних тижнів (за необхідності), канікул. Навчальне навантаження одного навчального року для здобувачів вищої освіти I-II рівнів становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Початок і закінчення навчального року в умовах правового режиму воєнного стану може змінюватися на підставі рекомендацій і розпоряджень Міністерства освіти і науки України, Полтавської обласної військової адміністрації та інших органів державної влади.

Як правило, у здобувачів вищої освіти денної форми навчання навчальний рік складається із 40 робочих (семестрових) тижнів, які розподіляються на осінній і весняний семестри. Тривалість осіннього і весняного семестрів визначається графіком освітнього процесу для кожної окремої категорії здобувачів вищої освіти.

5.3.3. **Навчальний курс** – завершений період навчання здобувачів вищої освіти протягом навчального року. Тривалість перебування здобувачів вищої освіти на навчальному курсі включає час навчальних семестрів, підсумкового контролю (заліково-екзменаційної сесії), практики (якщо проведення такої передбачено навчальним планом), канікул. Початок і закінчення навчання здобувачів вищої освіти на конкретному семестрі, курсі оформлюються перевідним наказом.

5.3.4. **Навчальний семестр** – складова частина навчального часу здобувача вищої освіти, що зазвичай закінчується семестровим контролем. Тривалість семестру визначається робочим навчальним планом і фіксується в

робочому графіку навчального процесу.

Заліково-екзаменаційна сесія – це складова навчального семестру, період підбиття підсумків навчання здобувачів вищої освіти впродовж семестру. Тривалість і терміни її проведення визначаються робочим навчальним планом і графіком навчального процесу на відповідний навчальний рік.

5.3.5. Навчальний тиждень – складова частина навчального часу здобувача вищої освіти тривалістю не більше 45 академічних годин. Навчальне навантаження одного навчального тижня для здобувачів вищої освіти I-II рівнів становить 1,5 кредиту ЄКТС. Середнє тижневе аудиторне навантаження для здобувачів вищої освіти I-II рівнів у семестрі не має перевищувати 26 академічних годин.

5.3.6. Навчальний день – складова частина навчального часу здобувача освіти тривалістю не більше 10 академічних годин, із них кількість навчальних (аудиторних) годин становить не більше 8 і може бути збільшена лише за форс-мажорних обставин, з обов'язковим урахуванням думки студентського самоврядування.

У виняткових випадках, за форс-мажорних обставин, з обов'язковим урахуванням думки студентського самоврядування тривалість навчального дня і навчального тижня може бути збільшена на певний період.

5.3.7. Академічна година – це мінімальна облікова одиниця навчального часу. Тривалість – 40 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин («пара»).

5.4. Робочий час і облікові одиниці роботи науково-педагогічних (педагогічних) працівників

5.4.1. Відповідно до п. 1 ст. 56 Закону України «Про вищу освіту» робочий час науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів вищої освіти становить не більше 36 годин на тиждень (скорочена тривалість робочого часу).

5.4.2. Річний обсяг годин науково-педагогічних працівників на 1 ставку становить 1548 годин, передбачених на виконання навчальної, науково-методичної (методичної), наукової, організаційної, виховної роботи з урахуванням вихідних і святкових днів.

5.4.3. Відповідно до п. 2 статті 56 Закону України «Про вищу освіту» обсяг річного навчального навантаження науково-педагогічного працівника на одну ставку не може перевищувати 600 годин.

5.4.4. Розподіл годин на різні види діяльності науково-педагогічних працівників з урахуванням займаної посади щорічно затверджується рішенням Вченої ради ПДМУ.

5.4.5. За умов виробничої необхідності обсяги запланованої роботи (за винятком навчального навантаження) за напрямками (науково-методичний (методичний), науковий, організаційний, виховний) можуть бути змінені (зазвичай у граничних межах до 35%) для конкретного науково-педагогічного працівника у зв'язку з обґрунтуванням потреби в збільшенні кількості годин на певний вид діяльності (види діяльності), але сумарно

загальне річне навантаження має становити 1548 годин на одну ставку або пропорційно зменшуватися чи збільшуватися з огляду на середньо тижневу тривалість робочого тижня.

5.4.6. Основним документом планування і звітності щодо виконання всіх видів діяльності науково- педагогічних працівників є індивідуальний план науково-педагогічних (педагогічних) працівників ПДМУ, в якому детально й об'єктивно відображено всі заплановані та виконані науково-педагогічним працівником види діяльності.

5.4.7. Обсяг навчального навантаження вираховується в академічних годинах (40 хвилин), норми часу на виконання всіх інших видів діяльності вираховуються в астрономічних годинах (60 хвилин). Загальний річний обсяг годин при цьому залишається незмінним – 1548 годин.

5.4.8. Графік роботи науково-педагогічних працівників зумовлений розкладом аудиторних навчальних годин, графіками консультацій і/або контрольних заходів, а також іншими видами діяльності, передбаченими *Положенням про нормування робочого часу для планування та обліку діяльності науково-педагогічних і педагогічних працівників Полтавського державного медичного університету і Правилами внутрішнього розпорядку для учасників освітнього процесу Полтавського державного медичного університету.*

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

6.1. Контрольні заходи оцінювання навчальної діяльності

6.1.1. Контрольні заходи оцінювання навчальної діяльності визначають відповідність рівня набутих здобувачами знань і умінь, сформованих компетентностей вимогам освітніх програм і здійснюються з метою визначення рівня сформованості дисциплінарних компетентностей і відповідних результатів навчання, що передбачені робочими програмами навчальних дисциплін.

6.1.2. Контрольні заходи з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ПДМУ охоплюють такі форми контролю: вхідний, поточний, підсумковий і збереження знань. За рівнем контролю розрізняють: самоконтроль, кафедральний, факультетський (інститутський), ректорський і зовнішній.

Вхідний контроль проводиться на початку вивчення нової навчальної дисципліни з метою визначення готовності здобувачів вищої освіти до її засвоєння.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять, практики з метою забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічним працівником та здобувачем вищої освіти в процесі навчання й формування навчальної мотивації здобувачів вищої освіти.

Форми проведення поточного контролю і його кількісна оцінка за конкретним видом навчального заняття визначаються за критеріями, що регламентовані робочою програмою дисципліни й викладені в силабусі

навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому рівні або на окремих завершених етапах навчання. Складові підсумкового контролю такі: семестровий контроль і атестація здобувачів вищої освіти.

Семестровий контроль із дисципліни є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти. Цей вид підсумкового контролю передбачає комплексне оцінювання рівня сформованості дисциплінарних компетентностей за результатами семестру (кількох семестрів – для перехідних дисциплін) і проводиться відповідно до навчального плану у формі заліку, підсумкового модульного контролю або екзамену, у тому числі об'єктивного структурованого фантомного іспиту в терміни, передбачені графіком навчального процесу, і в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою дисципліни.

Самоконтроль призначений для самооцінки здобувачами вищої освіти якості засвоєння навчального матеріалу з конкретної дисципліни (модуля розділу, теми).

Кафедральний контроль проводиться науково-педагогічними працівниками кафедри з метою оцінки ефективності навчального процесу на різних етапах у вигляді вхідного, поточного і семестрового контролю.

Факультетський (міжкафедральний, інститутський), ректорський і зовнішній контроль є різними рівнями контролю збереження знань, призначеного для перевірки якості навчального процесу на кафедрах, порівняння ефективності навчання і рівня збереження знань здобувачів вищої освіти.

Підсумковий модульний контроль (ПМК) – форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу з окремої навчальної дисципліни (або її частини) на підставі поточного контролю й виконаних індивідуальних завдань на останньому занятті. Семестровий ПМК планується за відсутності екзамену або заліку.

Семестровий залік – форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях. Семестровий залік з окремої дисципліни проводиться після закінчення її вивчення, до початку екзаменаційної сесії. Залік приймають науково-педагогічні (педагогічні) працівники, які проводили практичні, семінарські та інші заняття з даної дисципліни або читали лекції з даної дисципліни.

Семестровий екзамен – форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного і практичного матеріалу з окремого компонента, або окремої завершеної складової освітнього компонента. Форма підсумкового контролю «екзамен» передбачається, як правило, для дисциплін, які є складовою ЄДКІ. Форми проведення контрольних заходів, а також підходи і порядок оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти

визначаються освітніми програмами підготовки за спеціальностями відповідних рівнів здобуття вищої освіти і регламентовані *Положенням про організацію і методику оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті та Положенням про заочну форму навчання в Полтавському державному медичному університеті*.

6.2. Порядок і система оцінювання результатів навчання

6.2.1. Загальна характеристика контрольних заходів

Контрольні заходи базуються на таких принципах: відповідності стандартам вищої освіти; використання стандартизованої та уніфікованої системи діагностики, спрямованої на застосування знань; визначеності критеріїв оцінювання; об'єктивності та прозорості технології контролю, дотримання правила академічної доброчесності.

Підсумкове оцінювання результатів навчання в ПДМУ здійснюється за єдиною 200-бальною шкалою. Оцінка здобувача освіти відповідає відношенню встановленого при оцінюванні рівня сформованості професійних і загальних компетентностей до запланованих результатів навчання.

6.2.2. Оцінювання поточних результатів навчання

Оцінювання поточної навчальної діяльності проводиться науково-педагогічними (педагогічними) працівниками під час семінарських і практичних занять, виробничої практики. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічним (педагогічним) працівником і здобувачем вищої освіти в процесі навчання й формування навчальної мотивації здобувачів вищої освіти. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується і науково-педагогічним (педагогічним) працівником – для коригування технологій, методів і засобів навчання, і здобувачами вищої освіти – для планування самостійної роботи.

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, виконання ситуаційних завдань, оцінки виконання маніпуляцій, письмового контролю, письмового або програмного комп'ютерного тестування на практичних заняттях, оцінки виступів здобувачів вищої освіти при обговоренні питань на семінарських заняттях, дискусії тощо. Форми проведення поточного контролю і критерії оцінювання визначаються в робочій програмі конкретно з кожного освітнього компонента.

У разі, якщо здобувач за результатами повторного проходження підсумкового контролю отримав незадовільну оцінку, він може бути відрахованим з Університету в порядку, визначеному п.7.1.3 цього Положення.

Проведення контрольних заходів (підсумковий модульний контроль, семестровий екзамен), порядок і система їх оцінювання регламентуються *Положенням про організацію і методику оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті*.

У разі незгоди здобувачів вищої освіти з оцінкою, отриманою за екзамен, і відповідно до *Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти* здобувачі вищої освіти мають право подати апеляцію.

6.3. Єдиний державний кваліфікаційний іспит (ЄДКІ)

6.3.1. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня «магістр» зі спеціальностей галузі знань «Охорона здоров'я» проводиться у вигляді єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ). Етапи проведення ЄДКІ та компоненти кожного етапу визначені Постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 року № 334 *«Про затвердження Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступенів фахової передвищої освіти та вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів за спеціальностями галузі знань «22 Охорона здоров'я».*

6.3.2. ЄДКІ складається з тестових компонентів і об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту (далі – ОСП(К)І).

Тестові компоненти ЄДКІ такі:

інтегрований тестовий іспит "КРОК";

іспит з англійської мови професійного спрямування.

Організацію і проведення тестових компонентів ЄДКІ забезпечують:

у частині підготовки аудиторій для їх проведення, забезпечення належних і безпечних умов під час їх проведення – ПДМУ;

у частині здійснення необхідних організаційно-технологічних заходів для їх проведення – Центр тестування при МОЗ.

Організацію і проведення ОСП(К)І забезпечує Університет.

6.3.3. Основні принципи проведення ОСП(К)І:

об'єктивність – усі здобувачі виконують завдання однакової складності, які оцінюються із застосуванням стандартного інструменту;

структурованість – здобувачі переміщуються за певною кількістю станцій за визначеним маршрутом, де виконують завдання в однакових умовах протягом однакового проміжку часу;

клінічний іспит – під час іспиту моделюються ситуації, максимально наближені до клінічних (кейси), в яких здобувачі освіти застосовують набуті теоретичні знання і практичні навички. Компетентності й навички здобувачів освіти оцінюються на підставі принципів об'єктивності, структурованості та наближення до реальної клінічної ситуації за допомогою чек-листа.

6.3.4. Організація і проведення ОСП(К)І в Університеті відбувається згідно з *Положенням про порядок проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту Полтавського державного медичного університету.*

6.4. Порядок відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок

6.4.1. Відпрацювання пропущених занять

Пропущені заняття підлягають обов'язковому відпрацюванню для всіх

здобувачів освіти. Пропущені заняття залежно від причини відсутності на них можуть бути відпрацьовані студентами на безоплатній і платній основі. Здобувачі освіти, які пропустили заняття з поважних причин, відпрацьовують заняття безоплатно. Здобувачі освіти, які пропустили практичні, лабораторні й семінарські заняття з клінічних, медико-біологічних дисциплін без поважних причин, відпрацьовують їх за оплату. Перелік навчальних дисциплін, пропуски без поважних причин, з яких відпрацьовуються на платній основі, затверджується щороку наказом ректора ПДМУ.

6.4.2. Відпрацювання незадовільних оцінок

Відпрацювання незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти відбувається на кафедрах Університету і є безкоштовним. Кількість спроб відпрацювання незадовільної оцінки з кожної дисципліни не обмежена. Відпрацювання незадовільних оцінок проводить науково-педагогічний (педагогічний) працівник, призначений завідувачем кафедри, і фіксує їх у «Журналі обліку відпрацювань незадовільних оцінок».

6.4.3. Порядок відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок регламентується *Положенням про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті*.

7. ДОСТУП ДО ОСВІТИ ТА АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

7.1. Прийом на навчання, відрахування, переривання навчання, поновлення й переведення осіб, які навчаються в закладах вищої освіти, і надання їм академічної відпустки

7.1.1. Прийом на навчання

Прийом на навчання до ПДМУ здійснюється на конкурсній основі відповідно до *Правил прийому*, чинних у рік вступу. Правила прийому розробляються відповідно до Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти, затверджених Міністерством освіти і науки України, розглядаються і затверджуються Вченою радою ПДМУ та оприлюднюються на офіційному сайті ПДМУ.

Підставою для зарахування особи на навчання до Університету є рішення Приймальної комісії, прийняте на підставі виконання вступником вимог, чинних у рік вступу, та укладання договору про навчання між ПДМУ і вступником (за участі батьків або законних представників для неповнолітніх вступників), в якому можуть бути деталізовані права й обов'язки сторін відповідно до типової форми, затвердженої Кабінетом Міністрів України. У разі зарахування на навчання за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб додатково укладається договір між ПДМУ і фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати.

Відрахування, переривання навчання, а також продовження його строку, поновлення на навчання, переведення, допуск до продовження навчання здійснюються на підставі наказу ректора ПДМУ. Відповідні відомості в строки і в порядку, визначеному законодавством, вносяться

закладом вищої освіти до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

7.1.2. Переривання навчання

7.1.2.1. Переривання навчання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом надання їм академічної відпустки. Такі особи не відраховуються з числа здобувачів вищої освіти.

Дія договору про навчання між вступником і закладом вищої освіти, а також між закладом вищої освіти й фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати, укладені відповідно до частини шістнадцятої статті 44 *Закону України «Про вищу освіту»*, зупиняється на строк надання академічної відпустки.

На час академічної відпустки призупиняються права й обов'язки здобувача вищої освіти, виконання ним індивідуального навчального плану. На час академічної відпустки особи, які належать до певних категорій, визначених законодавством, зберігають за собою окремі права здобувача вищої освіти.

7.1.2.2. Академічна відпустка може бути надана відповідно до цього Положення з таких причин:

за медичними показаннями, що унеможливають поєднання відновлювального лікування з навчанням (у випадку зниження працездатності внаслідок порушень функцій організму, які зумовлені гострими захворюваннями, що потребує тривалого відновлювального лікування); загострення хронічних хвороб або часті захворювання (понад один місяць упродовж півріччя); анатомічні дефекти, що не дають змоги провести відновлювальне лікування під час навчання;

у зв'язку з участю в програмі академічної мобільності – якщо навчання чи стажування в освітній або науковій установі (у тому числі іноземної держави) унеможливає виконання учасником академічної мобільності індивідуального навчального плану за основним місцем навчання;

у зв'язку з призовом на військову службу (призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період, призову на строкову військову службу, вступу на військову службу за призовом осіб офіцерського складу, вступу на військову службу за контрактом відповідно до законодавства);

у зв'язку з довгостроковим службовим відрядженням здобувача, який поєднує навчання з роботою;

за сімейними обставинами – перерва у навчанні, яка надається здобувачу вищої освіти на підставі його вмотивованої заяви на строк не більше одного року за весь період навчання за відповідним рівнем вищої освіти;

у зв'язку з вагітністю і пологами; доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

якщо дитина здобувача вищої освіти згідно з медичним висновком потребує домашнього догляду до досягнення дитиною шестирічного, шістнадцятирічного, вісімнадцятирічного віку у випадках, установлених пунктом 3 частини першої статті 25 *Закону України «Про*

відпустки».

7.1.2.3. Надання академічної відпустки здійснюється за наказом ректора Університету, в якому зазначаються причина, підстава для надання і тривалість, у тому числі посилання на тривалість відпустки, установлену законодавством (у разі необхідності). При цьому тривалість академічної відпустки з причини, зазначеної в абзаці сьомому пункту 7.1.2.2 цього розділу, не може перевищувати тривалості соціальної відпустки, наданої відповідно до *Закону України «Про відпустки»*, але за бажанням здобувача вищої освіти може надаватися на строк, менший за таку соціальну відпустку.

7.1.2.4. Для надання академічної відпустки здобувачі вищої освіти звертаються до закладу вищої освіти за місцем навчання із заявою в паперовій або електронній формі, в якій зазначають причину, строк академічної відпустки, а також підставу.

До заяви додаються такі документи:

з причин, зазначених у абзаці другому пункту 7.1.2.2 цього розділу, – медичні документи, на підставі яких визначено необхідність надання академічної відпустки за медичними показаннями.

Академічна відпустка за медичними показаннями здобувачам вищої освіти з числа іноземців може надаватись на підставі легалізованої (крім випадків, передбачених міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана в установленому законом порядку) медичної довідки, отриманої в іншій державі, що подається до закладу вищої освіти разом із нотаріально засвідченим перекладом українською мовою;

з причин, зазначених у абзаці третьому пункту 7.1.2.2 цього розділу, – документи, що засвідчують участь здобувача вищої освіти в програмі академічної мобільності, що реалізується відповідно до законодавства і *Положення щодо врегулювання питань академічної мобільності учасників освітнього процесу Полтавського державного медичного університету*;

з причин, зазначених у абзаці п'ятому пункту 7.1.2.2 цього розділу, – документ із місця роботи здобувача вищої освіти з підтвердженням довгострокового службового відрядження із зазначенням його строку;

з причин, зазначених у абзаці шостому пункту 7.1.2.2 цього розділу, – документи, які можуть підтвердити викладені у вмотивованій заяві щодо отримання академічної відпустки обставини (за наявності);

з причин, зазначених у абзаці сьомому пункту 7.1.2.2 цього розділу, – один із документів: листок непрацездатності у зв'язку з вагітністю та пологами; свідоцтво про народження дитини;

з причин, зазначених у абзаці восьмому пункту 7.1.2.2 цього розділу, – медичний висновок про те, що дитина потребує домашнього догляду (до досягнення нею шестирічного, шістнадцятирічного, вісімнадцятирічного віку у випадках, установлених пунктом 3 частини першої статті 25 *Закону України «Про відпустки»*), або інший документ, що є підставою для надання академічної відпустки за сімейними обставинами.

7.1.2.5. Після завершення строку переривання навчання, наданого здобувачу вищої освіти у визначеному цим *Положенням* порядку, особа

може бути поновлена на навчання шляхом допуску до освітнього процесу.

7.1.2.6. Допуск до освітнього процесу здобувачів вищої освіти, в яких завершився строк переривання навчання, здійснюється наказом ректора Університету на підставі заяви здобувача вищої освіти, що подана в письмовій або електронній формі не пізніше, ніж за п'ять днів до завершення строку академічної відпустки.

Здобувачі вищої освіти, які у визначений цим пунктом термін не подали документи для оформлення допуску до освітнього процесу або продовження строку академічної відпустки, відраховуються з Університету за порушення умов договору про навчання.

7.1.2.7. Здобувачам вищої освіти, призваним на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період або військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період, гарантується збереження місця навчання і стипендії.

Здобувачам вищої освіти, які реалізують право на академічну мобільність, протягом навчання, стажування чи здійснення наукової діяльності в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами гарантується збереження місця навчання і виплата стипендії відповідно до *Положення щодо врегулювання питань академічної мобільності учасників освітнього процесу Полтавського державного медичного університету*. Такі особи не відраховуються зі складу здобувачів вищої освіти.

7.1.2.8. Спірні питання щодо надання або продовження строку академічної відпустки, допуску здобувача вищої освіти до освітнього процесу розглядаються ПДМУ за участі органів студентського самоврядування в порядку, визначеному закладом вищої освіти або в судовому порядку.

7.1.3. Відрахування здобувачів освіти

7.1.3.1. Підстави для відрахування здобувачів визначені частиною першою статті 46 Закону України «Про вищу освіту» і частиною шостою статті 42 Закону України «Про освіту».

7.1.3.2. Перелік обставин, що вважаються невиконанням індивідуального навчального плану, визначається із дотриманням сукупності таких вимог:

факт невиконання індивідуального навчального плану встановлюється за результатами підсумкового контролю або атестації здобувачів;

відрахування у зв'язку з невиконанням індивідуального навчального плану в частині отримання за результатами підсумкового контролю незадовільної оцінки можливе лише за умов, якщо було надано можливість:

покращення результатів підсумкового контролю з відповідного освітнього компонента незалежно від кількості отриманих незадовільних оцінок, але здобувач вищої освіти у встановлений строк не скористався такою можливістю або за результатами повторного проходження підсумкового контролю отримав незадовільну оцінку;

оскарження (апеляції) у встановленому порядку рішення, дії або

бездіяльності педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, працівників Університету щодо організації та проведення підсумкового контролю, але здобувач вищої освіти у встановлений Університетом строк не скористався такою можливістю або його скаргу було обґрунтовано відхилено;

здобувач вищої освіти не може бути відрхований за невиконання індивідуального навчального плану до закінчення строку підсумкового контролю поточного навчального періоду або до строку початку атестації здобувачів, якщо таке невиконання є наслідком обставин непереборної сили, що встановлено комісією, створеною за участі представників органів студентського самоврядування і відповідно до цього Положення.

7.1.3.3. У випадку відрхування здобувача вищої освіти з числа осіб, які навчаються на місцях державного замовлення, на підставах, передбачених *Порядком відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг із підготовки фахівців, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2015 року № 658* або *Порядком призначення і виплати стипендій, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року № 882*, або в разі втрати права на навчання за державним замовленням відповідно до *Порядку реалізації права на першочергове зарахування до закладів вищої медичної і педагогічної освіти за державним замовленням осіб, які уклали угоду про відпрацювання не менше трьох років у сільській місцевості або селищі міського типу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 року № 417*, наслідком є припинення для такої особи права продовження навчання за державним замовленням.

Продовження навчання таким здобувачем вищої освіти може здійснюватися за його заявою шляхом переведення в порядку, встановленому цим Положенням, на навчання за кошти фізичних (юридичних) осіб. У разі неподання такої заяви в строк, визначений цим Положенням, здобувач вищої освіти відрховується за порушення умов договору про навчання в Університеті, укладеного відповідно до частини шістнадцятої статті 44 *Закону України «Про вищу освіту»*.

7.1.3.4. Особі, яка відрхована із закладу вищої освіти в порядку, визначеному цим Положенням (крім відрхування у зв'язку із завершенням навчання за відповідною освітньою програмою, а також у разі, якщо особа не приступила до занять), видається академічна довідка встановленого зразка згідно з *Порядком підготовки, виготовлення та видачі академічних довідок в Полтавському державному медичному університеті*.

7.1.3.5. Особа, відрхована з Університету до завершення навчання за освітньою програмою, отримує академічну довідку, що містить інформацію про результати навчання, назви дисциплін, отримані оцінки і здобуту кількість кредитів ЄКТС.

7.2. Порядок переведення і поновлення на навчання

7.2.1. Переведення на навчання

7.2.1.1. Здобувачі вищої освіти на підставі особистої заяви можуть бути

переведені:

- з однієї освітньої програми на іншу;
- з однієї форми здобуття вищої освіти на іншу;
- з одного джерела фінансування на інше;
- з одного закладу вищої освіти до іншого зі збереженням місця державного замовлення.

Здобувачі вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних (юридичних) осіб, переводяться за згодою особи, яка взяла на себе такі фінансові зобов'язання, із внесенням відповідних змін до договору про навчання між закладом вищої освіти і фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу, укладеному відповідно до частини шістнадцятої статті 44 *Закону України «Про вищу освіту»*.

7.2.1.2. Переведення здобувачів вищої освіти (далі – переведення) здійснюється на освітні програми такого самого рівня вищої освіти, на який самий або нижчий рік навчання з урахуванням вимог до вступників на відповідну освітню програму й аналізу результатів навчання, здобутих особою протягом попередніх періодів навчання, стосовно її здатності успішно виконати зазначену в заяві про переведення освітню програму. Особі може бути відмовлено в переведенні, якщо встановлена негативна оцінка її здатності успішно виконати відповідну освітню програму. Переведення на нижчий рік навчання здійснюється на місця за кошти фізичних (юридичних) осіб.

Переведення на навчання до Університету здійснюється, через Приймальну комісію, на підставі рішення ректорату за поданням декана факультету (директора навчально-наукового інституту). У деяких випадках за рішенням ректорату для встановлення рівня теоретичної і практичної підготовки претендента на переведення призначається комісійна співбесіда.

7.2.1.3. Переведення в межах закладу вищої освіти з однієї освітньої програми на іншу або з однієї форми здобуття вищої освіти на іншу, або з одного джерела фінансування на інше здійснюється наказом ректора ПДМУ.

7.2.1.4. При переведенні обов'язковим є виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму, установлених у рік початку навчання особи за відповідним освітнім рівнем або в один із наступних років, але не пізніше року подання особою заяви про переведення.

Виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму може здійснюватися до переведення або не пізніше дати допуску до атестації здобувачів вищої освіти. У разі невиконання цієї вимоги в установлений строк здобувач вищої освіти відрховується за порушення умов договору про навчання між закладом вищої освіти і вступником, укладеного відповідно до частини шістнадцятої статті 44 *Закону України «Про вищу освіту»*, і не допускається до атестації здобувачів вищої освіти.

7.2.1.5. Порядок визнання результатів попереднього навчання, кредитів ЄКТС, зарахування освітніх компонентів, інші умови переведення здобувачів вищої освіти визначаються в *Положенні про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в Полтавському*

державному медичному університеті.

При цьому обов'язковими умовами переведення є:

попереднє або в строк до шести місяців після переведення виконання незарахованих освітніх компонентів навчального плану попередніх періодів навчання (при цьому обсяг незарахованих освітніх компонентів на день допуску до занять не може перевищувати 20 кредитів ЄКТС);

включення до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти визначених освітньою програмою Університету для попередніх періодів навчання обов'язкових освітніх компонентів і/або передбаченого нею обсягу вибіркових освітніх компонентів (за необхідності);

проходження передбачених законодавством етапів атестації здобувачів вищої освіти.

При переведенні здобувачів вищої освіти зарахування обов'язкових освітніх компонентів або їх складників здійснюється в порядку, визначеному *Положенням про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в Полтавському державному медичному університеті*, за умови, що під час попередніх періодів навчання особа здобула передбачені освітньою програмою або аналогічні результати навчання. Як вибіркові за заявою здобувача вищої освіти зараховуються, зокрема, освітні компоненти попередніх періодів навчання, що не можуть бути зараховані як обов'язкові.

7.2.1.6. Наказ про переведення здобувача вищої освіти на іншу освітню програму і/або форму здобуття освіти, і/або джерело фінансування видається після укладання відповідно до частини шістнадцятої статті 44 *Закону України «Про вищу освіту»* договору про навчання між закладом вищої освіти і вступником, а також договору про навчання між закладом вищої освіти з фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу (у випадку переведення на навчання за кошти такої особи).

7.2.1.7. Здобувач вищої освіти, якого переведено на іншу освітню програму або форму здобуття вищої освіти, після виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму на місця державного замовлення та умов переведення, може бути переведений на конкурсних засадах на вакантне місце державного замовлення в порядку, встановленому законодавством і Університетом. Переведення здобувачів вищої освіти з місць, які фінансуються за кошти фізичних або юридичних осіб, на місця державного замовлення здійснюється за погодженням з органом студентського самоврядування, первинною профспівковою організацією (для осіб, які є членами відповідної профспівки) у встановленому законодавством порядку і відповідно до *Положення про порядок переведення здобувачів освіти в Полтавському державному медичному університеті на вакантні місця державного замовлення*.

7.2.1.8. Переведення здобувачів вищої освіти до Університету з іншого закладу вищої освіти зі збереженням місця державного замовлення здійснюється за відсутності факту невиконання індивідуального навчального плану, встановленого відповідно до вимог пункту 7.1.3.2 розділу VII цього

Положення, на освітню програму такої самої спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації), такого самого рівня вищої освіти без зміни форми здобуття вищої освіти й року навчання. Здобувачі вищої освіти можуть бути переведені зі збереженням місця державного замовлення до іншого закладу вищої освіти, в якому розміщене державне замовлення, надане тим самим державним замовником, і такий заклад вищої освіти здійснює підготовку здобувачів вищої освіти за державним замовленням за освітньою програмою тієї самої спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації) і року навчання.

Переведення здобувачів вищої освіти зі збереженням місця державного замовлення здійснюється з дотриманням максимального (загального) обсягу державного замовлення в рік набору на перший рік навчання відповідного контингенту здобувачів вищої освіти в межах відповідних рівня вищої освіти, спеціальності або освітньої програми, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання.

7.2.1.9. Переведення здобувачів вищої освіти з одного закладу вищої освіти до іншого зі збереженням місця державного замовлення здійснюється в лютому і липні. Переведення здобувачів вищої освіти з одного закладу вищої освіти до іншого зі збереженням місця державного замовлення менше ніж за шість місяців до розрахункового строку завершення навчання не допускається, крім передбачених законодавством випадків.

Здобувач вищої освіти, який бажає перевестися зі збереженням місця державного замовлення до іншого закладу вищої освіти, подає в період із 1 січня по 10 лютого (включно) або з 1 червня по 10 липня (включно) на ім'я ректора ПДМУ за місцем навчання заяву (у паперовій або електронній формі) про переведення з одного закладу вищої освіти до іншого зі збереженням місця державного замовлення та отримання академічної довідки. Одержавши згоду, здобувач вищої освіти звертається з відповідною заявою до керівника закладу вищої освіти, до якого він бажає перевестись, і додає академічну довідку.

Протягом п'яти робочих днів заява про переведення має бути розглянута в закладі освіти, до якого бажає перевестися здобувач вищої освіти, а заявник повідомлений про умови переведення або причину відмови.

У випадку прийняття позитивного рішення щодо переведення і після виконання здобувачем вищої освіти умов переведення керівник закладу вищої освіти, до якого переводиться здобувач вищої освіти, видає наказ, згідно з яким здобувач допускається до занять, а до закладу вищої освіти, в якому він навчався раніше, упродовж семи робочих днів направляє запит щодо одержання/передачі його особової справи.

Ректор ПДМУ, отримавши запит від закладу вищої освіти, до якого переводиться здобувач вищої освіти зі збереженням місця державного замовлення, на надсилання особової справи, упродовж семи робочих днів видає наказ про відрахування здобувача вищої освіти у зв'язку з його переведенням до іншого закладу вищої освіти зі збереженням місця

державного замовлення і впродовж десяти робочих днів після видання наказу про відрахування передає або надсилає особову справу.

Керівник закладу вищої освіти, до якого переводиться здобувач вищої освіти зі збереженням місця державного замовлення, після одержання особової справи й укладання договору про навчання відповідно до частини шістнадцятої статті 44 *Закону України «Про вищу освіту»* впродовж семи робочих днів видає наказ про переведення.

7.2.1.10. У разі відмови в акредитації освітньої програми, що не була акредитована раніше, або в разі закінчення дії сертифіката (рішення) про акредитацію освітньої програми і неотримання нового рішення про акредитацію освітньої програми здобувачі вищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, мають право на переведення до іншого закладу вищої освіти, в якому аналогічна освітня програма в межах тієї самої спеціальності акредитована, для завершення навчання за кошти державного (місцевого) бюджету, відповідно до *Порядку переведення здобувачів вищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, до інших вищих навчальних закладів для завершення навчання за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 року № 927*.

Обов'язок щодо вирішення всіх питань такого переведення здобувачів вищої освіти покладається на керівника закладу вищої освіти, де навчаються здобувачі.

7.2.2. Поновлення на навчання

7.2.2.1. Особи, відраховані до завершення навчання за певною освітньою програмою, можуть бути поновлені на навчання на місця за кошти фізичних (юридичних) осіб на підставі особистої заяви, поданої до Університету.

Заява про поновлення на навчання розглядається закладом вищої освіти протягом п'яти робочих днів, після чого заявник має бути письмово поінформований (у тому числі засобами електронного поштового зв'язку) про строки, порядок і умови поновлення на навчання або про причину відмови.

Поновлення до складу здобувачів освіти ПДМУ здійснюється за рішенням ректорату і на підставі наказу ректора ПДМУ.

7.2.2.2. Особу може бути поновлено на навчання незалежно від причин відрахування, тривалості перерви в навчанні, форми здобуття вищої освіти, освітньої програми, джерела фінансування, форми власності та сфери управління закладу вищої освіти за умов:

виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму згідно з пунктом 7.1.1 цього розділу;

позитивної оцінки результатів навчання, здобутих особою протягом попередніх періодів навчання, здатності особи успішно виконати відповідну освітню програму. Особі може бути відмовлено в поновленні на навчання, якщо встановлена негативна оцінка її здатності успішно виконати відповідну

освітню програму. Оцінювання здійснюється в порядку, передбаченому цим Положенням;

визнання результатів попередніх періодів навчання здійснюється відповідно до пункту 7.2.2.4 цього розділу;

погодження з органами самоврядування, первинною профспілковою організацією (для осіб, які є членами відповідної профспілки) у порядку, передбаченому цим Положенням.

Поновлення на навчання за освітньою програмою зі спеціальності, необхідної для доступу до професій, для яких запроваджене додаткове регулювання, здійснюється, якщо особа до відрахування навчалася за такою самою спеціальністю.

Поновлення на навчання на перший рік навчання на основі повної загальної (профільної) середньої освіти забороняється. Поновлення на навчання на другий рік навчання на основі повної загальної (профільної) середньої освіти осіб, відрахованих із першого року навчання, можливе за умови повного виконання ними вимог навчального плану першого року навчання відповідної освітньої програми у встановлений закладом вищої освіти строк.

Поновлення на навчання може здійснюватися на освітні програми того самого рівня вищої освіти на такий самий або нижчий рік навчання, або на освітні програми нижчого рівня вищої освіти, на таку саму або іншу форму здобуття освіти.

При поновленні на навчання на освітню програму з іншої спеціальності до того самого або іншого закладу вищої освіти, а також при поновленні з іноземного закладу вищої освіти незалежно від спеціальності, обов'язковим є виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму, встановлених у рік початку навчання контингенту здобувачів освіти за відповідним рівнем освіти, до якого приєднується особа, або в один із наступних років, але не пізніше року подання особою заяви про поновлення.

7.2.2.3. Виконання особою, яка подала заяву про поновлення на навчання, вимог до вступників на відповідну освітню програму, може здійснюватися:

до поновлення на навчання;

не пізніше дати допуску до атестації здобувачів вищої освіти. У разі невиконання цієї вимоги у встановлений строк здобувач вищої освіти відраховується за порушення умов договору про навчання між закладом вищої освіти і вступником, укладеного відповідно до частини шістнадцятої статті 44 Закону України *«Про вищу освіту»*, і не допускається до атестації здобувачів вищої освіти.

Особа, що поновлюється на навчання, мусить мати військово-облікові документи, визначені чинним законодавством, що діє на період поновлення.

7.2.2.4. Порядок визнання результатів попереднього навчання, кредитів ЄКТС, зарахування освітніх компонентів, інші умови при поновленні на навчання (далі – умови поновлення) визначаються в цьому Положенні.

При цьому обов'язковими умовами є:

попереднє або в строк до шести місяців після поновлення на навчання виконання незарахованих освітніх компонентів навчального плану попередніх періодів навчання (при цьому обсяг незарахованих освітніх компонентів на день поновлення не може перевищувати 20 кредитів ЄКТС);

включення до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти визначених освітньою програмою закладу вищої освіти для попередніх періодів навчання обов'язкових освітніх компонентів і/або передбаченого нею обсягу вибірових освітніх компонентів (за необхідності);

проходження передбачених законодавством етапів атестації здобувачів вищої освіти.

Зарахування обов'язкових освітніх компонентів або їх складників здійснюється в порядку, визначеному в положення про організацію освітнього процесу в закладі вищої освіти, за умови, що під час попередніх періодів навчання особа здобула передбачені освітньою програмою або аналогічні результати навчання. Як вибірові за заявою здобувача вищої освіти зараховуються, зокрема, освітні компоненти попереднього навчання, що не можуть бути зараховані як обов'язкові.

7.2.2.5. Особи, які поновлені на навчання, після виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму за державним замовленням і умов поновлення, можуть бути переведені на навчання на вакантні місця державного замовлення в порядку, встановленому законодавством і *«Положенням про порядок переведення здобувачів освіти в Полтавському державному медичному університеті на вакантні місця державного замовлення»*.

Особи, які здобували вищу освіту за державним замовленням, і які після наданої їм у встановленому порядку академічної відпустки з причин, зазначених у підпунктах 7.1.2 розділу VII цього Положення, а також особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України відповідно до Закону України *«Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України та членів їхніх сімей»*, після їх звільнення поновлюються на навчання в тому самому закладі вищої освіти на освітні програми з тієї ж спеціальності на місця державного замовлення.

Учасники бойових дій і особи з інвалідністю внаслідок війни за їх заявою поновлюються на навчання на освітні програми з тієї самої спеціальності на місця державного замовлення незалежно від джерела фінансування їх навчання протягом попередніх періодів (до відрахування), крім передбачених законодавством випадків.

7.2.2.6. При реорганізації або ліквідації закладу вищої освіти поновлення осіб, які навчалися на місцях державного замовлення, здійснюється зі збереженням джерела фінансування.

Обов'язок щодо вирішення всіх питань продовження й завершення навчання здобувачами вищої освіти покладається на засновника такого закладу вищої освіти.

7.2.2.7. Наказ про поновлення на навчання видається після укладання відповідно до частини шістнадцятої статті 44 *Закону України «Про вищу освіту»* договору про навчання між Університетом і вступником, а також договору про навчання між Університетом із фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу (у випадку поновлення на навчання за кошти такої особи).

7.2.3. Оформлення документів

Здобувачу вищої освіти, який відрахований із закладу вищої освіти, видається академічна довідка встановленої форми, що містить інформацію про результати навчання, назви дисциплін, отримані оцінки, здобуту кількість кредитів ЄКТС, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 12.05.2015 № 525 «Про затвердження форм документів про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка та додатків до них, зразка академічної довідки», і оригінал документа про повну загальну середню (базову загальну середню) освіту.

Здобувачу освіти, який поновлений у ПДМУ, видається індивідуальний навчальний план із проставленими перезарахованими предметами з відповідними оцінками, одержаними в іншому навчальному закладі. Перезарахування предметів здійснюється рішенням комісії на підставі відповідного *Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в Полтавському державному медичному університеті*.

7.3. Порядок перезарахування навчальних дисциплін

7.3.1. Перезарахування навчальних дисциплін здійснюється за заявами здобувачів освіти на ім'я ректора ПДМУ на підставі академічної довідки або додатка до документа про вищу освіту (диплома молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра), виданого закладом вищої освіти, чи витягу з навчальної картки здобувачів освіти (для студентів, що переводяться), завіреної в установленому порядку.

Можливість перезарахування результатів раніше складених дисциплін (модулів) згідно з індивідуальним навчальним планом визначає декан факультету (директор інституту) разом із начальником навчального відділу, шляхом їх порівняння (відповідність змісту дисципліни освітній програмі, загального обсягу в годинах і кредитах ЄКТС навчальному плану і форми підсумкового контролю з дисципліни).

7.3.2. Навчальні дисципліни, які на момент переведення (поновлення) здобувачів освіти не вивчались ними повністю, або загальний обсяг годин (кредитів ЄКТС), відведений на вивчення дисципліни в попередньому закладі освіти, менший 70% обсягу дисципліни, передбаченої навчальним планом Університету, становлять академічну різницю. Академічною різницею не вважаються дисципліни вільного вибору здобувачами освіти за умови відповідності нормі годин (кредитів ЄКТС), засвоєних протягом

попереднього терміну навчання в Університеті.

7.3.3. Регулювання питань, що пов'язані з перезарахуванням навчальних дисциплін в Університеті, здійснюється відповідно до *Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в Полтавському державному медичному університеті.*

7.4. Академічна мобільність і трансфер кредитів

7.4.1. Академічна мобільність здобувачів освіти поділяється на:

1) за місцем її реалізації:

внутрішню, що передбачає навчання, виконання програми академічної мобільності українським учасником в іншому українському закладі освіти, відмінному від місця постійного навчання;

міжнародну, що передбачає навчання, виконання програми академічної мобільності українським учасником в іноземному закладі освіти або іноземного учасника – в українському закладі освіти;

2) за сферою діяльності – на освітню і наукову;

3) за способом реалізації:

очну, що передбачає фізичне переміщення учасника академічної мобільності до закладу-партнера;

дистанційну, що передбачає інтерактивну взаємодію учасника академічної мобільності, що забезпечується використанням відповідних інформаційно-комунікаційних технологій;

змішану, що передбачає очно-дистанційну участь учасника академічної мобільності.

7.4.2. У ПДМУ питання реалізації права на академічну мобільність регламентовано *Положенням щодо врегулювання питань академічної мобільності учасників освітнього процесу Полтавського державного медичного університету.*

7.4.3. На період освітньої академічної мобільності українські учасники:

зберігають за собою місце навчання, право на призначення академічної та/або соціальної стипендії незалежно від наявності в партнерському договорі та/або договорі академічної мобільності положення щодо фінансової підтримки закладом-партнером у грошовій і/або безгрошовій формі та її обсягів;

мають соціальне забезпечення відповідно до законодавства. Стипендіальне забезпечення під час і після завершення участі в програмі академічної мобільності здійснюється відповідно до законодавства;

мають право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін (крім вивчення в закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін);

у частині освітньої та/або наукової академічної мобільності мають права й обов'язки здобувача освіти закладу-партнера (крім фінансового (стипендіального та іншого соціального) забезпечення).

Відомості про українського учасника освітньої академічної мобільності вносяться до Єдиної державної електронної бази з питань освіти українським закладом постійного місця навчання, а в разі участі українського учасника

освітньої академічної мобільності у внутрішній освітній академічній мобільності – також закладом-партнером як про учасника, що тимчасово допущений до занять.

У разі реалізації відповідно до законодавства українським учасником освітньої академічної мобільності права на академічну відпустку або перерву в навчанні до партнерського договору і договору про академічну мобільність за ініціативою українського закладу освіти (наукової установи) вносяться відповідні зміни.

7.4.4. Порядок надання трансферу (перезарахування) кредитів і відповідні процедури визначено в *Положенні про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в Полтавському державному медичному університеті та в Положенні про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Полтавському державному медичному університеті.*

7.5. Повторне навчання

7.5.1. Кваліфікаційний іспит є обов'язковим компонентом індивідуального навчального плану здобувача освіти. Здобувач освіти допускається до складання кваліфікаційного іспиту за умови відсутності в нього академічної заборгованості.

7.5.2. У разі неуспішного складання кваліфікаційного іспиту особа вважається такою, що не виконала індивідуальний навчальний план, і відраховується із закладу вищої освіти відповідно до пункту 4 частини першої статті 46 Закону України “Про вищу освіту” (крім осіб, зазначених в абзаці шостому цього пункту). Таку особу може бути поновлено на навчання для здобуття ступеня вищої освіти за такою самою спеціальністю для однократного повторного складання кваліфікаційного іспиту. Строк, до якого здобувачі освіти можуть повторно скласти кваліфікаційний іспит, визначається відповідальними державними органами.

7.5.3. У разі повторного неуспішного складання кваліфікаційного іспиту особа може бути поновлена на навчання за ступенем вищої освіти за такою самою спеціальністю для повторного навчання протягом не менше двох семестрів. Рішення про зарахування особи, яка здобуває ступінь вищої освіти, результатів контрольних заходів під час повторного навчання і надання допуску до складання кваліфікаційного іспиту ухвалюється закладом освіти.

Повторне навчання і складання кваліфікаційного іспиту здійснюється виключно за рахунок коштів фізичних і/або юридичних осіб.

Повторне складання кваліфікаційного іспиту проводиться за програмою і відповідно до умов проведення, чинних на дату його складання.

Особи, які здобувають ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) за спеціальностями галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, у разі неуспішного складання кваліфікаційного іспиту мають право на його повторне складання відповідно до вимог пункту 13 «Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» за спеціальностями галузі знань 22 “Охорона здоров'я”,

затвердженого *Постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 р. № 334.*

7.5.4. Особа, що поновлюється для повторного навчання, повинна мати військово-облікові документи, визначені законодавством, чинним на період поновлення.

8.МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

8.1. Система управління навчанням і віртуальне інформаційно-освітнє середовище

8.1.1. Упровадження автоматизованої системи управління освітнім процесом і розвиток віртуального інформаційно-освітнього середовища спрямовано на модернізацію освітнього процесу в ПДМУ і має на меті поліпшення якості, доступності й ефективності освіти, реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти, оптимізацію набуття здобувачами освіти фахових компетентностей і відпрацювання клінічних навичок за допомогою сучасних інформаційних технологій та інструментів цифрових комунікацій.

8.1.2. Модернізація освітнього процесу передбачає:

організацію роботи приймальної комісії в режимі онлайн – прийняття і розгляд електронних заяв вступників і дистанційний набір іноземних громадян на навчання для здобуття вищої освіти;

створення і розвиток єдиного інформаційного освітнього простору Університету – офіційного вебсайту rdmu.edu.ua, який забезпечує оприлюднення актуальної, достовірної інформації щодо всіх сфер діяльності ПДМУ, доступної в різних форматах і структурованої за певними розділами і напрямками, а також оперативне висвітлення важливих подій і заходів;

упровадження автоматизованої системи управління освітньою діяльністю в Університеті – застосування «Електронного журналу успішності». Система обліку результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти й відвідування ними занять є важливою складовою забезпечення якості освіти в частині виконання своїх обов'язків усіма учасниками освітнього процесу і налагодження зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками, адміністрацією Університету і здобувачами освіти;

розвиток відкритого електронного архіву матеріалів наукового, освітнього і навчально-методичного призначення в Університеті – репозитарію ПДМУ, мета якого – накопичення, систематизація і зберігання в електронному вигляді інтелектуальних продуктів академічної спільноти, надання відкритого доступу до них засобами інтернет-технологій і поширення цих матеріалів у світовому науково-освітньому товаристві;

застосування сучасного інтерактивного обладнання, інноваційних технічних засобів і рішень для проведення навчальних занять у спеціалізованих фантомних класах і завдяки використанню матеріально-технічної бази стимуляційного центру Університету;

використання інформаційних технологій в освітньому процесі – електронних освітніх платформ Moodle, Zoom і сервісів Google для продуктивної інтерактивної онлайн-взаємодії суб'єктів освітнього процесу під час дистанційного або змішаного навчання;

забезпечення цілодобового моніторингу і постійної освітньої, організаційної, інформаційної підтримки здобувачів освіти через сторінки соціальних мереж і канали месенджерів.

8.2. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ПДМУ діє система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, яка за поданням Університету оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти на відповідність вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти.

Мета функціонування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти – гарантування якості вищої освіти та освітньої діяльності в Університеті, розробка процедур моніторингу якості й супровід їх функціонування для підготовки висококваліфікованих фахівців відповідного рівня і профілю, конкурентоспроможних на ринку праці, компетентних, відповідальних, здатних до ефективної роботи за фахом і готових до професійного розвитку впродовж життя, соціальної та професійної мобільності.

Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти в Університеті передбачає відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства, стандартам вищої освіти, а також потребам суспільства, що забезпечується шляхом здійснення відповідних процедур внутрішнього забезпечення якості.

5-рівнева модель внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти в Університеті реалізується відповідно до сертифікованої системи управління якістю щодо надання освітніх послуг, яка відповідає вимогам ДСТУ ISO 9001:2015 «Системи управління якістю. Вимоги».

Інформація про результати функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти в Університеті використовується для внутрішнього і зовнішнього оцінювання якості вищої освіти й освітньої діяльності.

Функціонування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності в Університеті регламентуються такими документами:

Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті;

Положення про моніторинг і оцінювання якості вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті;

Положення про освітні програми в Полтавському державному медичному університеті;

Положення про освітні програми в Полтавському державному медичному університеті;

Положення про нормування робочого часу для планування та обліку

діяльності науково-педагогічних і педагогічних працівників Полтавського державного медичного університету;

Положення про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників Полтавського державного медичного університету.

Вимоги Положень обов'язкові для виконання всіма структурними підрозділами і учасниками освітнього процесу ПДМУ.

8.3. Інформаційно-методичне забезпечення освітнього процесу

8.3.1. Навчально-методичне та організаційне забезпечення освітнього процесу є необхідною умовою якісного виконання здобувачами вищої освіти освітніх програм за всіма спеціальностями і передбачає наявність такого нормативного, навчально-методичного і матеріально-технічного забезпечення:

стандарты вищої освіти для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій;

освітні програми;

навчальні плани;

робочі навчальні плани;

робочі програми навчальних дисциплін;

робочі програми всіх видів практик;

силабуси навчальних дисциплін;

тематичні плани лекцій, семінарських і практичних занять;

критерії оцінювання знань поточного і підсумкового контролів;

перелік питань до іспитів;

завдання для проведення підсумкового модульного контролю з навчальної дисципліни;

ситуаційні й тестові завдання;

приклади розв'язування типових задач чи виконання типових завдань;

підручники і навчальні посібники, у т.ч. підготовлені науково-педагогічними (педагогічними) працівниками Університету;

алгоритми виконання практичних навичок;

навчальний контент (демонстраційний і дидактичний матеріали, у тому числі аудіо- і відеоконтент);

аудіо- і відеозаписи;

мультимедійні презентації;

каталоги ресурсів.

Інші види навчально-методичного забезпечення освітнього процесу визначаються відповідними кафедрами згідно з освітніми програмами певного рівня підготовки.

8.3.2. Навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін розробляється науково-педагогічними (педагогічними) працівниками, які здійснюють викладання цих дисциплін. Відповідальність за розробку матеріалів навчальних дисциплін кафедри покладається на завідувача кафедри.

Вимоги до структури, змісту й оформлення робочих програм навчальних дисциплін і силабусів навчальних дисциплін регулюються *Положенням про робочу програму навчальної дисципліни, Положенням про силабус навчальної дисципліни*.

Навчально-методичні матеріали можуть надаватися здобувачам вищої освіти у друкованому вигляді, в електронній формі, а також завантажені на платформи дистанційного навчання для опрацювання в асинхронному режимі.

Кафедри / циклові комісії повинні систематично оновлювати й адаптувати навчально-методичні матеріали до цілей освітніх програм.

8.3.3. Навчально-методична документація з навчальних дисциплін зберігається на кафедрах відповідно до номенклатури справ Університету.

Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу і його освітніх компонентів має бути розміщене і зберігатися в інституційному репозитарії «eaPSMU» електронний архів – репозитарій ПДМУ.

8.4.Академічна доброчесність

8.4.1. Відповідно до п. 8 ч. 2 ст. 16 *Закону України «Про вищу освіту»* система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти має забезпечувати дотримання академічної доброчесності працівниками закладу вищої освіти і здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

Університет створює умови для того, щоб академічна спільнота сприяла запобіганню та перешкоджанню проявам академічної недоброчесності шляхом формування доброчесного освітнього і наукового середовища.

Усі учасники освітнього процесу в Університеті мають дотримуватись академічної доброчесності, принципи якої проголошені *Кодексом академічної доброчесності Полтавського державного медичного університету*.

8.4.2. Політика академічної доброчесності реалізується в Університеті на всіх рівнях згідно з *Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету*:

кафедри Університету протягом усього курсу вивчення освітніх компонентів ознайомлюють здобувачів вищої освіти з нормативними документами ПДМУ, правилами цитування запозичених текстів і посилань на використану літературу; санкціями за виявлення плагіату, списування та іншими порушеннями академічної доброчесності; навчають належного академічного письма;

групи сприяння академічній доброчесності на факультетах мають на меті популяризацію академічної доброчесності серед науково-педагогічних (наукових, педагогічних) працівників і здобувачів освіти, а також залучення всіх категорій стейкхолдерів до напрацювання стратегій для посилення академічної доброчесності;

рада студентського наукового товариства і студентські наукові групи сприяють дотриманню принципів академічної доброчесності в наукових дослідженнях;

комісія з питань академічної доброчесності наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення норм Кодексу академічної доброчесності та надавати пропозиції адміністрації Університету щодо притягнення до дисциплінарній відповідальності та вжиття інших заходів реагування.

Виявлення і встановлення фактів порушення академічної доброчесності в Університеті відбуваються через багаторівневу систему, засновану на вимогах комплексу локальних нормативних документів.

Інструменти такого контролю:

перевірка наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних і письмових робіт науково-педагогічних працівників і здобувачів освіти на наявність ознак академічного плагіату;

анкетування учасників наукового і освітнього процесів щодо порушень академічної доброчесності.

Технічну перевірку академічних текстів на предмет наявності неправомірних запозичень здійснюють відповідальні працівники наукового відділу, відділу науково-медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи, навчально-методичного відділу забезпечення якості освіти згідно з відповідним Положенням.

Експертну оцінку академічних текстів здійснюють комісії, що утворюються наказом ректора індивідуально до кожного виду робіт.

9. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Положення про організацію освітнього процесу, зміни й доповнення до нього затверджуються Вченою радою ПДМУ та вводиться в дію наказом ректора ПДМУ.

9.2. Вимоги Положення обов'язкові для виконання всіма учасниками освітнього процесу в Університеті.

9.3. Відповідальність і контроль за виконанням вимог Положення покладаються на посадових осіб Університету відповідно до їхніх посадових інструкцій.

9.4. Порядок реалізації Положення за окремими напрямками і видами освітньої діяльності Університету може бути визначений окремими положеннями.

9.5. Інтерактивні посилання на локальні нормативні документи (окремі положення) оновлюються у встановленому порядку і наведені в додатках до цього Положення.

Розробив:

Начальник

навчального відділу

«28» 08 2024р.

Іван СТАРЧЕНКО

*Додаток 1 до Положення про
організацію освітнього
процесу в Полтавському
державному медичному
університеті*

Основні терміни та їх визначення

У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

Автономія закладу вищої освіти – самостійність, незалежність і відповідальність закладу вищої освіти у прийнятті рішень щодо розвитку університетських свобод, організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору і розстановки кадрів.

Академічна відпустка – переривання здобувачем вищої освіти навчання з підстав і причин, визначених цим Положенням, що унеможлиблюють виконання освітньої програми. На час академічної відпустки призупиняються права й обов'язки здобувача вищої освіти, виконання ним індивідуального навчального плану (індивідуального плану наукової роботи). На час академічної відпустки особи, які належать до певних категорій, визначених законодавством, зберігають за собою окремі права здобувача вищої освіти.

Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів і визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання і провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання і/або наукових (творчих) досягнень.

Академічна мобільність – можливість учасників освітнього процесу навчатися, науково-педагогічного працівника – стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти на території України чи за її межами.

Академічна свобода – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їхніх результатів.

Акредитація освітньої програми – оцінювання освітньої програми і/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет: відповідності стандарту вищої освіти; спроможності виконати вимоги стандарту й досягти заявлених у програмі результатів навчання; досягнення заявлених у програмі результатів навчання.

Атестація – установлення відповідності результатів навчання (наукової або творчої роботи) здобувачів фахової передвищої / вищої освіти вимогам освітньої (освітньо-професійної, освітньо- наукової) програми і/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

Відрахування зі складу здобувачів освіти – втрата особою статусу здобувача вищої освіти, що має наслідком припинення прав і обов'язків здобувача вищої освіти.

Вимоги до вступників на відповідну освітню програму – раніше здобутий рівень освіти, спеціальність (спеціальності), на підставі яких здійснюється прийом на навчання, результати вступних випробувань, перелік яких визначається Умовами (Порядком) прийому на навчання для здобуття вищої освіти і Правилами прийому до закладу вищої освіти при вступі на відповідну конкурсну пропозицію (у формі відповідного набору сертифікатів і результатів зовнішнього незалежного оцінювання, національного мультипредметного тесту, творчих конкурсів і заліків, вступних іспитів, єдиного фахового вступного випробування, єдиного вступного іспиту, єдиного державного кваліфікаційного іспиту, співбесіди, з урахуванням мінімального значення кількості балів вступних випробувань (конкурсного бала), джерела фінансування здобуття вищої освіти, громадянства і спеціальних умов участі у вступній кампанії тощо).

Вища освіта – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у закладі вищої освіти.

Галузь знань – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти широка предметна галузь освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

Граничний термін навчання – термін навчання, необхідний для реалізації індивідуального навчального плану особою, що може перевищувати нормативний на 1 рік. Різниця між граничним і нормативним термінами не фінансується з державного бюджету.

ЄКТС – Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система, або система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій і освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів освіти.

ЄДКІ – єдиний державний кваліфікаційний іспит для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальностями галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

Заклад вищої освіти – окремий вид установи, яка є юридичною особою приватного або публічного права, діє згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності на певних рівнях вищої освіти, проводить наукову, науково-технічну, інноваційну і/або методичну діяльність.

Заліковий кредит – це одиниця виміру навчального навантаження здобувачів освіти, необхідного для засвоєння змістових модулів чи блоку змістових модулів, що вимірюється в кредитах.

Засновник закладу вищої освіти – органи державної влади від імені держави, відповідна рада від імені територіальної громади (громад), фізична і/або юридична особа, рішенням і за рахунок майна яких засновано заклад вищої освіти.

Здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються в закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

Змістовий модуль – це система навчальних елементів, що поєднана за ознакою відповідності певному навчальному об'єктові та наведена в освітньо-професійній програмі (ОПП).

Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту.

Компетентність – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей.

Кредит ЄКТС (кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин (навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС) і містить усі види навчальної роботи здобувача освіти.

Ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність відповідно до ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Модуль – задокументована завершена частина освітньої (освітньо-професійної) програми навчальної дисципліни, практики, державної атестації, що реалізується відповідними формами організації освітнього процесу, яка закінчується ПМК.

Навичка – професійно спрямована дія, яка внаслідок численних повторень доводиться до автоматизму і виконується без свідомого контролю.

Навчальна дисципліна – педагогічно адаптована система понять про явища, закономірності, закони, теорії, методи тощо будь-якої галузі діяльності, яка становить собою сукупність залікових модулів, що підлягають підсумковому контролю.

Навчальний елемент – мінімальна доза навчальної інформації, що зберігає властивість навчального об'єкта.

Навчальний об'єкт – навчальна інформація певного обсягу, що має самостійну логічну структуру і зміст і дає змогу оперувати цією інформацією

в процесі розумової діяльності.

Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами і не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних і/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Нормативний термін навчання – термін навчання, необхідний для засвоєння особою нормативної та вибіркової частин змісту навчання і встановлений стандартом вищої освіти.

Освітній процес – це система організаційних і дидактичних заходів, спрямованих на реалізацію змісту освіти на відповідному освітньому або кваліфікаційному рівні згідно з державними стандартами освіти. Освітній процес базується на принципах науковості, гуманізму, демократизму, наступності та багатоступеневій системі вищої освіти.

Освітня діяльність – діяльність закладів освіти, що проводиться з метою забезпечення здобуття фахової передвищої, вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів освіти та інших осіб.

Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації.

Особи, які навчаються в університеті, – здобувачі фахової передвищої освіти (студент), вищої освіти на відповідних рівнях (студент, аспірант, докторант), післядипломної освіти (слухач, інтерн, клінічний ординатор).

Переведення здобувача – зміна здобувачем вищої освіти освітньої програми, форми здобуття вищої освіти, джерела фінансування здобуття вищої освіти, закладу вищої освіти зі збереженням місця державного замовлення.

Підсумковий контроль – контрольні заходи, що передбачають установлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми в частині відповідного освітнього компонента.

Поновлення на навчання – відновлення статусу здобувача вищої освіти після відрахування, набуття прав і обов'язків особи, що здобуває вищу освіту.

Професія, для якої запроваджене додаткове регулювання, – вид професійної діяльності, доступ до якого, крім наявності освіти відповідного рівня і спеціальності, визначається законом або міжнародним договором.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих

освітніх компонентів.

Силабус навчальної дисципліни – документ, в якому роз'яснюється взаємна відповідальність науково-педагогічного / педагогічного працівника і здобувача освіти. У ньому представляються процедури (у т.ч. щодо deadlines і принципів оцінювання), політики (включно з політикою академічної доброчесності), зміст курсу і календар його виконання, а також мають бути позначені вимірювані цілі, які викладач ставить перед своєю дисципліною.

Силабус окреслює концептуальний перехід від здобування знань і формування практичних навичок до компетентностей, що їх може засвоїти здобувач, вивчаючи цей курс. Він містить анотацію курсу, мету (компетентності), перелік тем, матеріали для читання, правила зарахування пропущених занять. Силабус створюється для здобувача освіти, що відрізняє його від робочого тематичного плану і навчально-методичного комплексу дисципліни.

Спеціалізація – складова спеціальності, що може визначатися закладом вищої освіти і передбачає одну або кілька профільних спеціалізованих освітніх програм вищої або післядипломної освіти.

Спеціальність – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти предметна галузь освіти і науки, яка об'єднує споріднені освітні програми, що передбачають спільні вимоги до компетентностей і результатів навчання випускників.

Сталий фонд (ендавмент) закладу вищої освіти – сума коштів або вартість іншого майна, призначена для інвестування чи капіталізації на строк не менше 36 місяців.

Студентоцентроване навчання – підхід до організації освітнього процесу, що передбачає: заохочення здобувачів освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу; створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів освіти, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії; побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу.

Уміння – здатність застосовувати наявні теоретичні знання і навички в нестандартній (клінічній) ситуації.

Якість вищої освіти – відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства і стандартам вищої освіти, професійним і/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам зацікавлених сторін і суспільства, що забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього і зовнішнього забезпечення якості.

Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу в закладі вищої освіти, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти і сприяє створенню нових знань.

*Додаток 2 до Положення про
організацію освітнього
процесу в Полтавському
державному медичному
університеті*

№	Назва документа	Лінк на сайт ПДМУ
1	Положення про підтримку осіб з особливими освітніми потребами в Полтавському державному медичному університеті	https://www.pdmu.edu.ua/storage/basic_pages/docs/MRpYKrzEpBlfiu2LYjYAHuM9d8YJibtPVMtJDRRD.pdf
2	Положення про освітні програми в Полтавському державному медичному університеті	https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/u9BOfnYqBLtreApiX7jOKHSEQZMTs77fakQIHOGy.pdf
3	Положення про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами освіти Полтавського державного медичного університету	https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/8cIikW546JzSpxlYZZc6ZpcNFqRhNqZ8Ro5EMvg8.pdf
4	Положення про атестацію здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти Полтавського державного медичного університету	https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/VEJLz20fmzb77TyOpeSdDNdBqgmz6HsuEjsRymM1U.pdf
5	Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії для атестації здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті	https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/YaudP2Stp1HHOfs69BANKvfdnoAqrIP6Ure4WBE.pdf
6	Положення про організацію і методику оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті	https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/NMQ6RVrpAGYUkpw1JoSJaApnMMwbKdxQN9FC2hu.pdf
7	Положення про підготовку та захист кваліфікаційної роботи магістра в Полтавському державному медичному університеті	https://www.pdmu.edu.ua/storage/ft_nnmi/docs/MHa9PMvxG9Hjeli4XYZbAfsUr3SX2sguSS7cWLN.pdf
8	Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті	https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/wRYA15n5X9cgYzgLLwxjtYa8Y3OQ9wK6iAEtkjca.pdf
9	Положення про організацію та проведення практики здобувачів освіти в Полтавському державному медичному університеті	https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/tswROM7KUS0XT7aEs3ZJ1peVh33PidlmTM3uuyo.pdf
10	Положення про нормування робочого часу для планування та обліку всіх видів діяльності науково-педагогічних (педагогічних) працівників Полтавського державного медичного університету	https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/Foob803Th5RgNAijlDsfgzG39kyNCb6xbDrU0hS8.pdf
11	Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в Полтавському державному медичному університеті	https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/OR1YfeF6g5o1UR17dXF18JET0SQXxJCJbAyQwx3.pdf
12	Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті	https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/8Egpm18X2hOVGI4OURn5Agzgiwbb6RhYwFXPhHuB.pdf
13	Положення про порядок проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту (ОСКІ) Полтавського державного медичного університету	https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/coVN2jnzAjQRjrrwjLQjF0tdnMj1dT hIFHQohpkZ.pdf
14	Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті	https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/Tw1ZR7sjAmDI8i0uE6kRX5q2F80J6AiwtZ2dvV1O.pdf
15	Правила прийому до Полтавського державного медичного університету	https://vstup.pdmu.edu.ua/top-info/pravila-priyomu-do-akademiyi
16	Положення щодо врегулювання питань академічної мобільності учасників освітнього процесу Полтавського державного медичного університету	https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/Vfev7DkytENcq8ahjwqWPx0J5Llw8WBHkp8F9t py.pdf

17	Порядок підготовки, виготовлення та видачі академічних довідок в Полтавському державному медичному університеті	https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/r60Vf2JPSFLAY7ELJNEvrz20qOVSD3BqLDBksGta.pdf
18	Положення про порядок переведення здобувачів освіти в Полтавському державному медичному університеті на вакантні місця державного замовлення	https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/iW4pRUUpLKcSCsnHAdmMKfNBtlp2tqLX59HAubv.pdf
19	Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Полтавському державному медичному університеті	https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/fKBks6cPo5jzq0brtD6el7LKTEAcqmr djrewYFvL.pdf
20	Положення про веб-сайт Полтавського державного медичного університету	https://www.pdmu.edu.ua/polozhennya-pro-veb-sayt- pdmu
21	Положення про платформу електронного забезпечення освітнього процесу ePlato в Полтавському державному медичному університеті	https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/0lc8O4EQUql8zHigS7UAzGdfjs25xhYhsD7099X5.pdf
22	Положення про репозитарій Полтавського державного медичного університету	http://repository.pdmu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/135/7/Pologenia.pdf
23	Положення про симуляційний центр Полтавського державного медичного університету	https://www.pdmu.edu.ua/storage/basic_pages/files/zmSnBMxVLeiAX25mMO573PM2MWtLTHqf1GILY_xkA.pdf
24	Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті	https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/xOTnELFKC3Gj8WrhnUxXAZDvkwZhpXom6wSaSkb7.pdf
25	Положення про моніторинг і оцінювання якості вищої освіти й освітньої діяльності в Полтавському державному медичному університеті	https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/d7hhIwqlUbLaX2M7DJhtUd2QgHmjeYqYJ1_hpj72.pdf
26	Положення про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників Полтавського державного медичного університету	https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/62GcFmWZ7V8CHVM8UZBFrOofVH71Fy3tQ8CUzaJM.pdf
27	Положення про робочу програму навчальної дисципліни в Полтавському державному медичному університеті	https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/TR10TQW3pxrfFpwNbcVwzYvt7Fh4HvriXSswovbC.pdf
28	Положення про силабус навчальної дисципліни в Полтавському державному медичному університеті	https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/rsWKrPHZcldmwT77FqRlaqbtCosTCIvfmkqyDzfx.pdf
29	Кодекс академічної доброчесності Полтавського державного медичного університету	https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/w06zPTIU3h58RxfegTTwy7bSS9MTlfSDrxtHezK6.pdf?_ga=2.260103501.1531052886.1673862262-
30	Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету	https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/Sj670MBVmC9qGVuTmHU8k9ZGKuX3DlZlWNR8pBu.pdf?_ga=2.258226506.1531052886.1673862262-
31	Положення про порядок перевірки у Полтавському державному медичному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково- дослідними роботами, наукових публікацій, навчальної літератури, навчально- методичних видань, засобів навчання, кваліфікаційних робіт, письмових робіт здобувачів освіти усіх рівнів на наявність плагіату	https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/dwSK7ocsxRPplhW2pb2CX5yCyk6eChmeXEvf_Ljpv.pdf
32	Мовна політика Полтавського державного медичного університету	https://www.pdmu.edu.ua/storage/basic_pages/docs/0ibUhWxc0gebZr4DbuigKUzB79yFYDfIJERmsUq.pdf
33	Положення про заочну форму навчання в Полтавському державному медичному університеті	https://drive.google.com/file/d/1cepGB-krP2dmlX783QWT4yMVNhZ3OMpp/view
34	Положення про дистанційну форму навчання у Полтавському державному медичному університеті	https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/03JNND8IIh5H8KhDdFbMIJPEIOnAzB7UNwxCyRGy.pdf
35	Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти	https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_regulations/files/H2X4qq1spHCEfHhgKoRwi8neXT374hbE1uwBcPQQ.pdf
36	Положення про підготовку та захист кваліфікаційної роботи магістра в Полтавському державному медичному університеті	https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/ZDC6KbjwADxTl0nIqpeB0NgJ1pa30I7iayqqP110.pdf